

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

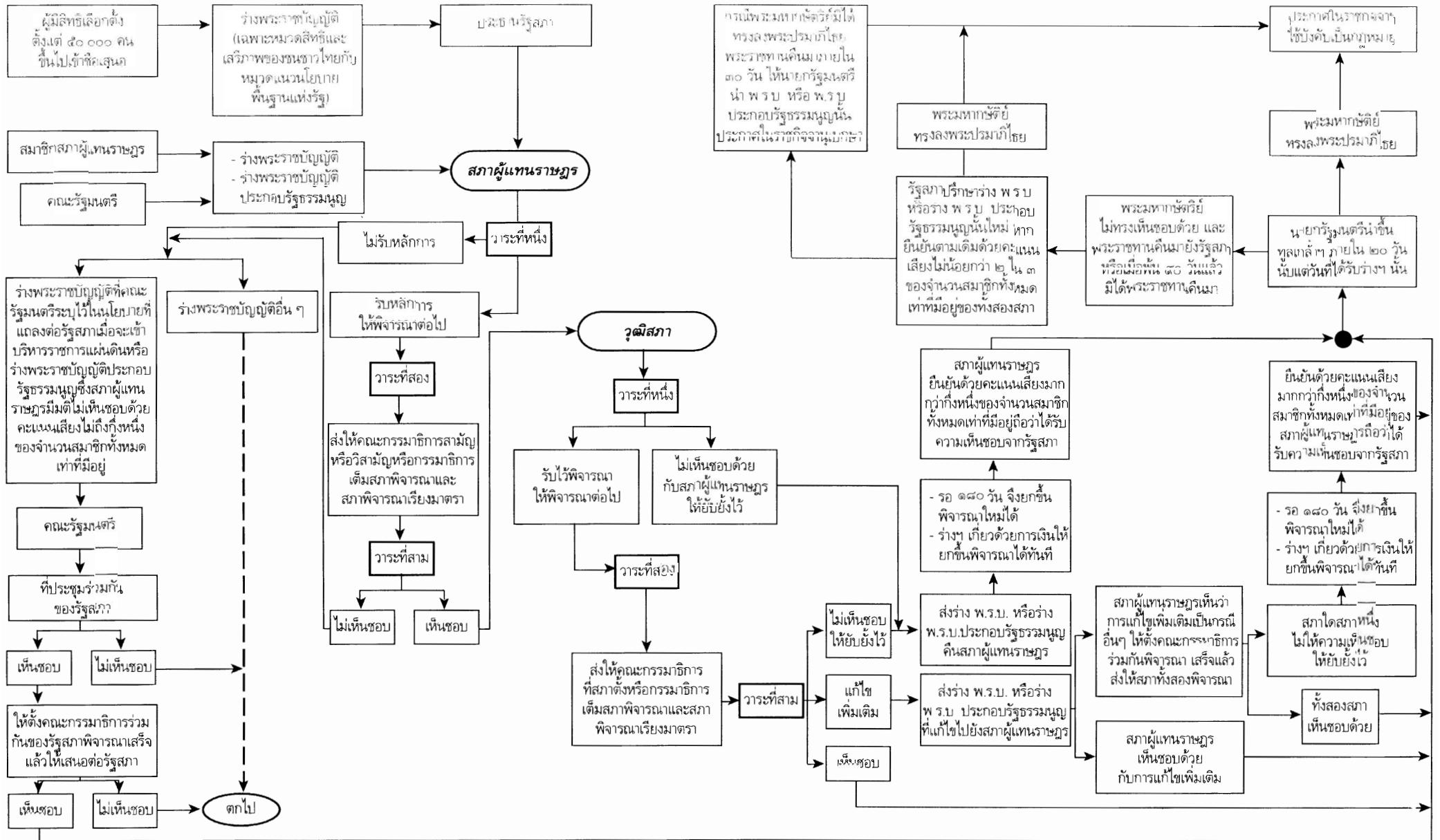
วันจันทร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

อ.พ. ๑๗/๒๕๕๘

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

กระบวนการตราพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

หมายเหตุ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรรับหลักการแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญหรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญไม่เกิน ๑๑ คน พิจารณาศึกษา และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการฯ รายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา (ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๐๘)

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ค ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติ
มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ...

ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี
ชุดที่มีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ..
๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ และได้ถูกบรรจุระเบียบ
วาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒
ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นเรื่องด่วน

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรา
ซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อปรับปรุงนิยาม
คำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด” โดยให้รัฐมนตรี
มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่น
เป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดได้ (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๔)

เหตุผล

โดยที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอน
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น กำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจ
ในการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัดให้รัฐมนตรี
มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่น

เป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดได้ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันที่
๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ เป็นเรื่องด่วน และตั้ง
คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน
เพื่อพิจารณาต่อไป เมื่อคณะกรรมการ
วิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอต่อ
สภาผู้แทนราษฎรและในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันที่ ๑๒ ตุลาคม
๒๕๔๘ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้
ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา
และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติ
ในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ในคราวประชุมเดียวกัน
และส่งให้วุฒิสภาเพื่อพิจารณาเมื่อวันที่
๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘

สาระสำคัญของการอภิปราย
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้
ในชั้นการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สรุปได้ดังนี้

ข้อสังเกต

การโอนภารกิจนายตรวจซึ่งดวงวัด
ไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น
ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เตรียม

ความพร้อมในเรื่องดังกล่าวอย่างไร และมีขีดความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ รวมทั้งราชการส่วนกลางได้แบ่งหน้าที่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไรในการทำหน้าที่นายตรวจชั่งตวงวัด

นายไชยศ สะสมทรัพย์ ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ได้ตอบชี้แจงถึงกรณีความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถึงการเป็นนายตรวจชั่งตวงวัดนั้น ที่ผ่านมาจากกระทรวงพาณิชย์ และสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมถึงวิธีปฏิบัติการชั่งตวงวัด ซึ่งได้มีการฝึกอบรมบุคคลที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ จำนวน ๗,๐๐๐ คน โดยผู้ที่จะมาเป็นนายตรวจชั่งตวงวัดประจำท้องถิ่นนั้น จะต้องมียัตร์ประจำตัวซึ่งออกโดยกระทรวงพาณิชย์และรับรองว่าบุคคลดังกล่าวได้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นนายตรวจชั่งตวงวัดได้ และการแบ่งหน้าที่ของราชการส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในเรื่องนี้เบื้องต้นจะให้ทางราชการส่วนกลางทำหน้าที่ให้ความรู้ทางวิชาการไปก่อน เพราะการเป็นนายตรวจชั่งตวงวัดต้องใช้เทคนิคเฉพาะทางค่อนข้างมาก

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ มาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๒. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

(ร่างมาตรา ๓)

ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายตรวจชั่งตวงวัด” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“นายตรวจชั่งตวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้”

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ กับร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ภาคผนวก : พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

: ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร

: ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ตุลาคม ๒๕๔๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายหน้ท ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นายสุชาติ พันทองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒

นางสาวนภพร ชวรงค์กร นิตกร ๕ นายโสภณ ชาตบุษย์จารุ นิตกร ๔

นายรุ่งธรรม เปรมมางกูร นิตกร ๔ นางสาวสุวรรณา พรหมพิมพ์ วิทยากร ๔

นางสิริกันย์ ส่องแสง เจ้าพนักงานธุรการ ๕ นายพัลลภ วงศ์พานิช เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๔๓๑ ๔๒๕๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา	๑ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปราย ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณา ของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑๑
- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑๓
๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๓
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง	๑๓
๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง	๑๓
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๑๔
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม	๑๔
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติ มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๑๕
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
- อำนวยการหน้าที่ของนายตรวจซึ่งดวงวัด	๑๘
- บทความเรื่องเครื่องซึ่งสปริง	๒๒
ข่าวที่เกี่ยวข้อง	๒๔

- ภาคผนวก : - พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ..... (๑)
- ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ..... (๒๙)
  - รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ..... (๓๕)
  - ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ..... (๔๓)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ และได้ถูกบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นเรื่องด่วน

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้คือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อปรับปรุงบทนิยามคำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด” โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดได้ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔) และมีเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้คือ โดยที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ เห็นชอบในหลักการการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามหลักการและเงื่อนไขที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ เป็นเรื่องด่วน จากนั้นได้มีมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ มีกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

๑. นายสิน กุมภะ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายปกิต พัฒนกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายไพจิต ศรีวรขาน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายเอี่ยม ทองใจสด	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

๕. นายศุภชัย โพธิ์สุ	เป็นเลขาธิการคณะกรรมการการ
๖. นางสาววราภรณ์ พิริยะอารยะกุล	เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการ
๗. นายวิทยา ทรงคำ	เป็นโฆษกคณะกรรมการการ
๘. นายศุภชัย ศรีหล้า	เป็นโฆษกคณะกรรมการการ
๙. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	๑๐. นายเฉลิมชาติ การุญ
๑๑. นายไชยวัฒน์ ติณรัตน์	๑๒. นายทรงกลด อุบลสิงห์
๑๓. นายทวี สุระบาล	๑๔. นายทองดี มนัสสาร
๑๕. นายธนิตพล ไชยนันทน์	๑๖. นายธารา ปิตุเตชะ
๑๗. นายประมวล เอ็มเปียม	๑๘. นายปราโมทย์ วีระพันธ์
๑๙. นายปิลันธน์ จิตต์ธรรม	๒๐. นายพงษ์พิช รุ่งเป้า
๒๑. นายพรชัย จุลานุกะ	๒๒. นายพศ อติเรกสาร
๒๓. นายมานะ คงวุฒิปัญญา	๒๔. นางมาลินี อินฉัตร
๒๕. นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	๒๖. นายราชศักดิ์ คล้ายคลึง
๒๗. นายวชิระมณฑ์ คุณะเกษมธนาวัฒน์	๒๘. นายวิรัตน์ กัลยาศิริ
๒๙. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	๓๐. นายสมศักดิ์ พันไพศาล
๓๑. นายสาธิต ปิตุเตชะ	๓๒. นายสุชาติ ลายน้ำเงิน
๓๓. นางสาวสุภัตรา วิมลสมบัติ	๓๔. นายอมรเทพ สมหมาย
๓๕. นางสาวอรุณี ชำนาญยา	

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมรายงานการพิจารณาต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราในการประชุมคราวเดียวกัน โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างและได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สามในคราวประชุมเดียวกัน และลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่ง
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณามอบหมายให้
คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการ
สามัญประจำวุฒิสภาคณะใดหรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
นี้ ตามนัยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙^๑ และในคราวประชุม
คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ประชุม
ได้มีมติเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม
วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบ
ในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน
ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

---

^๑ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดว่า “เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้วประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมาย
ให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการ
วิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้วให้คณะกรรมการ
ดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป”

เรื่องเสรีจที่ ๕๕๕-๕๕๖/๒๕๕๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
และร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๗ รับหลักการของร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวม ๒ ฉบับ ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยให้ความเห็นของสำนักงานกฤษฎีกาไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายในและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า) ผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นควรจัดทำบันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

ตามที่แผนปฏิบัติการกำหนดขึ้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้กระทรวงพาณิชย์ถ่ายโอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัด รวมทั้งอำนาจในการให้คำรับรองเครื่องซึ่งดวงวัดขึ้นหลังตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และถ่ายโอนภารกิจในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามที่แผนปฏิบัติการกำหนดขึ้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ กระทรวงพาณิชย์จึงได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอแก้ไขนิยามคำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด”

ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ จากเดิมที่กำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัด เป็น ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน ข้าราชการกรุงเทพมหานคร พนักงานเมืองพัทยา พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนตำบล เป็นนายตรวจซึ่งดวงวัด

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ จากเดิมที่กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ขึ้นในกรุงเทพมหานครเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรี ส่วนในจังหวัดอื่นให้รัฐมนตรีจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในแต่ละจังหวัด โดยขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ เป็น กำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็น สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์มีหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ที่ราชอาณาจักร และให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ที่ราชอาณาจักร โดยในแต่ละท้องที่อาจจะจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ขึ้นได้หลายแห่งตามความเหมาะสม

๒. ความเห็นของสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ดังนี้

๒.๑ สมควรที่จะแก้ไขมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการให้คำรับรองเครื่องซึ่งดวงวัดชั้นหลัง โดยไม่ต้องให้อธิบดีกำหนด

๒.๒ การจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ตามร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ควรที่จะกำหนดให้มีสำนักงานทะเบียนพาณิชย์สาขาได้ด้วย

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) มีหลักการ ดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๑) ได้แก้ไขนิยามคำว่า นายตรวจซึ่งดวงวัด จาก “ข้าราชการพลเรือนข้าราชการกรุงเทพมหานคร พนักงานเมืองพัทยา พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนตำบล ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” เป็น “ข้าราชการพลเรือน หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้การเขียนกฎหมายกระชับและมีความยืดหยุ่นรองรับกรณีทีอาจมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่เกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ การเขียนให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีความหมายกว้างนั้น รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีพื้นที่ทับซ้อนกันได้อยู่แล้ว กรณีจึงไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติแต่อย่างใด

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อรัฐบาลมีนโยบายที่จะถ่ายโอนอำนาจในการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่ควรกำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดอีก แต่ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ชี้แจงว่า การตรวจสอบเครื่องซึ่งดวงวัดตามพระราชบัญญัตินี้ บางกรณีต้องใช้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งพนักงานส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้ จึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดให้รัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่มีความเชี่ยวชาญเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) จึงยังคงหลักการตามร่างที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยปรับปรุงถ้อยคำเพียงเล็กน้อยดังกล่าวข้างต้น

(๒) ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า สมควรที่จะแก้ไขมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการให้คำรับรองเครื่องซึ่งดวงวัดชั้นหลัง โดยไม่ต้องให้อธิบดีกำหนดคนนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) เห็นว่า ตามมาตรา ๓๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้อธิบดีสามารถมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซึ่งดวงวัดได้อยู่แล้ว และให้ถือว่าการตรวจสอบและให้คำรับรองของหน่วยงานดังกล่าวเป็นการตรวจสอบและให้คำรับรองโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ ตามความเห็นของสำนักนายกรัฐมนตรี

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...

(๑) หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ ได้กำหนดให้ชัดเจนว่า ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่โดยที่ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ชี้แจงว่า แม้จะมีการถ่ายโอนอำนาจการรับจดทะเบียนพาณิชย์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ในกรณีที่รัฐบาลเห็นว่าพาณิชย์กิจบางประเภทมีความสำคัญซึ่งต้องมีการรวบรวมสถิติของพาณิชย์กิจประเภทนั้นไว้เพื่อประโยชน์ในการใช้งาน การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับจดทะเบียนพาณิชย์สำหรับพาณิชย์กิจประเภทนี้จะทำให้ข้อมูลการจัดกระจายและการรวบรวมข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้โดยรวดเร็ว ในกรณีดังกล่าวจึงต้องการให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับ

^๑มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้คำรับรอง อธิบดีอาจขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือสำนักงาน หรือองค์การซึ่งดวงวัดของรัฐต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ ตรวจสอบเครื่องซึ่งดวงวัด และให้คำรับรองได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด และให้ถือว่าเป็นการตรวจสอบเทียบกับแบบมาตราและการให้คำรับรองตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

จดทะเบียนพาณิชย์ประเภทนั้น ๆ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์บางประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีดังกล่าวได้กำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชย์ประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อแยกอำนาจในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้ชัดเจน

(๒) ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า การจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ควรที่จะกำหนดให้มีสำนักงานทะเบียนพาณิชย์สาขาได้ด้วยนั้น เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติที่ได้ปรับปรุงใหม่ได้กำหนดให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตนได้โดยไม่จำเป็นต้องให้รัฐมนตรีประกาศจัดตั้ง ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ท้องถิ่นจะไปดำเนินการจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตนให้เพียงพอกับปริมาณการใช้บริการของผู้ประกอบพาณิชย์กิจในแต่ละท้องที่ต่อไปได้ จึงไม่ต้องกำหนดเรื่องสำนักงานทะเบียนพาณิชย์สาขาไว้อีกแต่อย่างใด

(๓) ได้แก้ไขวันใช้บังคับกฎหมายโดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการพาณิชย์มีระยะเวลาในการเตรียมความพร้อม เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เปลี่ยนแปลงหน่วยงานและสถานที่ในการจดทะเบียนพาณิชย์

(๔) บทเฉพาะกาล เนื่องจากในปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเมืองพัทยา) รวมทั้งได้แยกอำนาจหน้าที่ในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ของสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสำนักงานทะเบียนพาณิชย์จังหวัดให้เป็นหน่วยงานของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าไว้ชัดเจนแล้ว จึงได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนพาณิชย์ตามเดิมไปพลางก่อน จนกว่ารัฐมนตรีจะออกประกาศตามมาตรา ๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดประเภทพาณิชย์กิจที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีหน้าที่รับจดทะเบียนเป็นการเฉพาะ

๔. ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อสังเกต ดังนี้

๔.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ยืนยันความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งตวงวัด ตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ควรบัญญัติให้พนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งตวงวัด โดยไม่ต้องให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง

สำหรับข้อสังเกตของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น ในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมิได้เสนอประเด็นดังกล่าวให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณาอย่างไรก็ดี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า การบัญญัติให้พนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งตวงวัดโดยไม่ต้องให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง จะทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นทุกคนมีฐานะเป็นนายตรวจซึ่งตวงวัด แต่หลักการตรากฎหมายจะกำหนดให้มีการพิจารณากลับกรองคุณสมบัติของผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งโดยทั่วไปจะบัญญัติให้ต้องได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ตามข้อสังเกตของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีหนังสือ ยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) เมื่ออำนาจหน้าที่ในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วไม่สมควรกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นผู้รับจดทะเบียนพาณิชย์ประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดอีก เพราะจะทำให้มีหน่วยงาน ๒ หน่วยงานทำหน้าที่เดียวกัน ซึ่งจะทำให้เกิดความสับสนแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ

* หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๔๐๔.๕/๖๑๘๕ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗

* หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ นร ๐๑๐๖/๑๐๔๕ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗

สำหรับข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น ในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวและมีความเห็นเช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่โดยที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ายืนยันในหลักการที่จะให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์กิจบางประเภทด้วยเพื่อประโยชน์ด้านสถิติและการจัดการข้อมูล คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) จึงได้คงหลักการในเรื่องดังกล่าวไว้ตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ายืนยัน (รายละเอียดปรากฏตาม ๓.๒ (๑))

(๒) ควรมีบทบัญญัติกำหนดให้บรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

สำหรับข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น ในชั้นการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ฉบับ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เสนอให้เพิ่มเติมหลักการดังกล่าว แต่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณาแล้วเห็นว่าเนื่องจากคณะรัฐมนตรีไม่ได้มีมติรับหลักการในเรื่องดังกล่าว ในชั้นนี้จึงไม่สามารถแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ เพื่อเพิ่มหลักการตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอได้

อนึ่ง ในประเด็นเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๔๗^๔ โดยแยกเป็น ๓ กรณี คือ

๑) กรณีที่ส่วนราชการได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติ โดยภารกิจนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย บรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับถ่ายโอนดังกล่าวย่อมตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) กรณีที่ส่วนราชการได้กำหนดหรือแต่งตั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติภารกิจให้แก่ส่วนราชการ ไม่ว่ากรณีดังกล่าวจะเป็นกรณีของการถ่ายโอนภารกิจตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด หรือเป็นกรณีที่ส่วนราชการนั้นดำเนินการเองตามที่มีกฎหมายกำหนดให้ทำได้ การปฏิบัติภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีดังกล่าวย่อมเป็นการดำเนินการแทนส่วนราชการนั้น บรรดาค่าธรรมเนียมที่ได้รับมา จึงเป็นการรับมาในฐานะผู้กระทำการแทนส่วนราชการและไม่ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

^๔ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๑/๐๗๑๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓) กรณีที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจใดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ภารกิจที่จะถ่ายโอนนั้น จำเป็นจะต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะสามารถปฏิบัติภารกิจดังกล่าวได้ ปรากฏว่าที่ยังมิได้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมไม่สามารถดำเนินการตามภารกิจนั้นได้ และยังไมอาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้

สำหรับหน้าที่ในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นกรณีตาม ๑) ค่าธรรมเนียม จึงตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับจดทะเบียน แต่หน้าที่ในการให้คำรับรอง เครื่องชั่งตวงวัดขึ้นหลังตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งสามารถถ่ายโอนภารกิจ ไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามมาตรา ๓๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีนี้จึงเป็นกรณี ตาม ๒) ค่าธรรมเนียมดังกล่าวจึงไม่ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายหลายฉบับ สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมายซึ่งมีปัญหาทำนองเดียวกันนี้ ดังนั้น ปัญหาในเรื่องนี้ หากรัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตราเป็นกฎหมายกลางเพื่อบัญญัติเรื่องดังกล่าวให้ชัดเจนก็จะแก้ไขปัญหานี้ได้ทั้งหมด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๔๗

สาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติ
มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อปรับปรุงนิยามคำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด” โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัด

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๓)

ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“นายตรวจชั่งตวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงาน
ส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง
ให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้”

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

- การโอนภารกิจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งให้โอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดด้วยนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมเพียงใดในการรับโอนภารกิจดังกล่าว และมีการแบ่งภารกิจระหว่างราชการส่วนกลางกับองค์กรส่วนท้องถิ่นในเรื่องนี้อย่างไร รวมถึงกระทรวงพาณิชย์ควรเร่งรัดในการตรวจสอบเครื่องซึ่งดวงวัดที่ไม่ได้มาตรฐานซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบประชาชนอย่างยิ่ง

- นายไชยยศ สะสมทรัพย์ ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ตอบชี้แจงดังนี้ เรื่องความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับภารกิจเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดนั้น ทางกระทรวงพาณิชย์และสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการซึ่งดวงวัดรวมถึงวิธีปฏิบัติตั้งแต่ปีที่ผ่านมา โดยมีผู้ร่วมเข้าอบรมจากทุกจังหวัด จำนวนกว่า ๗,๐๐๐ คน และผู้ที่จะเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดประจำท้องถิ่นนั้นจะต้องมีบัตรประจำตัวซึ่งออกโดยกระทรวงพาณิชย์ และทางกระทรวงพาณิชย์จะเป็นผู้รับรองว่าบุคคลดังกล่าวได้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ที่จะเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดได้ ส่วนในกรณีการแบ่งภารกิจระหว่างราชการส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในเบื้องต้นทางกระทรวงพาณิชย์จะให้ข้าราชการส่วนกลางเป็นเสมือนผู้ให้ความรู้ทางวิชาการถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน เพราะมีเทคนิคในทางปฏิบัติค่อนข้างมาก ส่วนในกรณีการตรวจสอบเครื่องมือซึ่งดวงวัดนั้น ทางกระทรวงพาณิชย์ได้มีการออกตรวจสอบจับกุม อยู่เสมอ และจะไม่มีการให้ผู้ถูกตรวจสอบรู้ล่วงหน้าอย่างแน่นอน

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปราย

(ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายในวาระที่สอง)

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณา
เรียงตามลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u> แก้ไขบทนิยามคำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด”	ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุม
ได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔
ข้อ ๑๑๖” โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณา
ในวาระที่สอง

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

” ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ กำหนดว่า “เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๕ จนจบร่าง
แล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณารั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไข
เพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

กับ

ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง)	ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ มาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.</p> <p style="text-align: center;">ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p style="text-align: center;">พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งตวงวัด พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ มาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p style="text-align: center;">----- ....</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งตวงวัด พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย</p>

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง)	ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “มาตราซึ่งดวงวัด” หมายความว่า หน่วยที่กำหนดให้รู้ขนาดหรืออัตราเทียบส่วนใด ๆ ของปริมาณต่าง ๆ “เครื่องซึ่งดวงวัด” หมายความว่า เครื่องชั่ง เครื่องตวง และเครื่องวัด “เครื่องชั่ง” หมายความว่า เครื่องสำหรับใช้ชั่งแสดงน้ำหนัก และให้หมายความรวมถึงตม้มน้ำหนักที่ใช้ในการชั่งและส่วนประกอบของเครื่องชั่งที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด “เครื่องตวง” หมายความว่า เครื่องที่มีลักษณะเป็นภาชนะสำหรับใช้ตวงแสดงปริมาตรของสิ่งของ และให้หมายความรวมถึงส่วนประกอบของเครื่องตวงที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด “เครื่องวัด” หมายความว่า เครื่องสำหรับใช้วัดแสดงปริมาณหรือหน่วยของสิ่งใด ๆ แต่ไม่ใช่เครื่องชั่งหรือเครื่องตวง และให้หมายความรวมถึงส่วนประกอบของเครื่องวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด “การให้บริการชั่ง ตวงหรือวัด” หมายความว่า การประกอบธุรกิจรับทำการชั่ง ตวงหรือวัด สินค้าของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้าที่มีลักษณะการประกอบธุรกิจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง “สินค้าหีบห่อ” หมายความว่า สินค้าที่ได้บรรจุหรือมีสิ่งหุ้มห่อซึ่งเจตนาจะซื้อขายหรือจำหน่ายกันตามปริมาณที่บรรจุหรือหุ้มห่อไว้แล้ว ไม่ว่าจะซื้อ ขายหรือจำหน่ายสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อด้วยหรือไม่ก็ตาม</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายตวงซึ่งดวงวัด” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ฯลฯ</p> <p>ฯลฯ</p> <p>ฯลฯ</p> <p>ฯลฯ</p>

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง)	ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>“ผู้บรรจ” หมายความว่า ผู้ผลิตสินค้าหีบห่อ และให้หมายความรวมถึงผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือผู้แบ่งบรรจุซึ่งสินค้าหีบห่อ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงผู้แบ่งขายหรือจำหน่ายสินค้าจากสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อโดยมีเจตนามิให้เป็นสินค้าหีบห่ออีกต่อไป</p> <p>“สำนักงานกลาง” หมายความว่า สำนักงานกลางซึ่งดวงวัด</p> <p>“สำนักงานสาขา” หมายความว่า สำนักงานสาขาของสำนักงานกลาง</p> <p>“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“นายตรวจซึ่งดวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าภายใน</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี</p>	<p>ฯลฯ</p> <p>ฯลฯ</p> <p>“นายตรวจซึ่งดวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ฯลฯ</p> <p>ฯลฯ</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

อำนาจหน้าที่ของนายตรวจซังตวงวัด

อำนาจหน้าที่ของนายตรวจซังตวงวัด ตามพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. 2542 หมวด 5 ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของนายตรวจซังตวงวัด ได้กำหนดการปฏิบัติหน้าที่ ของนายตรวจซังตวงวัดให้มีอำนาจ คือ

(1) สามารถเข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่เก็บเครื่องซังตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อชนิดที่รัฐมนตรีกำหนดให้ผู้บรรจต้องปฏิบัติตามมาตรา 62 ในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบเครื่องซังตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อนั้น

(2) สามารถเข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบเครื่องซังตวงวัดที่ใช้ในกิจการดั่งระบุไว้ในมาตรา 25 คือ ในการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้ากับผู้อื่น หรือการให้บริการซังตวงหรือวัด หรือการใช้เครื่องซังตวงวัดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าตอบแทน ค่าภาษีอากรและค่าธรรมเนียม ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องซังตวงวัดที่ไม่มีกรให้คำรับรองตามมาตรา 30 หรือที่คำรับรองสิ้นอายุแล้วตามมาตรา 33 ไม่ว่าจะเป็นเครื่องซังตวงวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ยกเว้นการให้คำรับรองตามมาตรา 29 วรรคสอง หรือไม่ก็ตาม

รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องซังตวงวัดเพื่อให้ผู้ใช้เครื่องซังตวงวัดถือปฏิบัติ

(3) สามารถค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. 2542 หรือที่เป็นความผิดตามมาตรา 270 หรือมาตรา 271 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการงาน และกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยกย้าย ชุกซ่อน หรือทำลายเครื่องซังตวงวัด หรือสินค้าหีบห่อที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และการค้นในเวลาดังกล่าวข้างต้นยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้

(4) ยึดหรืออายัดเครื่องซังตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่บัญญัติไว้ใน (3)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (1) (2) (3) และ (4) นายตรวจซังตวงวัดจะนำข้าราชการหรือลูกจ้างในสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

เครื่องซังตวงวัดที่ยึดหรืออายัดไว้ตาม (4) หากปรากฏว่าไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ให้สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาส่งคืนหรือถอนการอายัดเครื่องซังตวงวัดนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด

เครื่องซังตวงวัดที่ยึดไว้ ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่พิพากษาให้ริบ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ขอรับคืนภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของกรมการค้าภายในและให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

เครื่องซึ่งดวงวัดที่อายัดไว้ ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่พิพากษาให้ ธิบ ให้นำตรวจซึ่งดวงวัดถอนการอายัดโดยมิชักช้า

(5) สินค้ำหีบห่อที่ยึดหรืออายัดไว้ตาม (4) นายตรวจซึ่งดวงวัดมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองแก้ไขหีบห่อนั้นให้ถูกต้อง หรือจะสั่งให้ทำลายหีบห่อของสินค้ำนั้นแล้วคืนสินค้ำให้แก่ เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายตรวจซึ่งดวงวัด นายตรวจซึ่ง ดวงวัดมีอำนาจทำลายหีบห่อของสินค้ำนั้น แล้วคืนสินค้ำให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยเจ้าของ หรือผู้ครอบครองเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการคืนสินค้ำนั้นแต่ในกรณีทำลายหีบห่อแล้ว ถ้าสินค้ำนั้น โดยสภาพไม่อาจคืนได้จะแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองถ่ายสินค้ำจากหีบห่อนั้นแล้ว นำสินค้ำคืน ไปภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้งหากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ไม่ปฏิบัติตาม ให้สินค้ำนั้นตกเป็นของกรมการค้าภายในและให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

(6) เครื่องซึ่งดวงวัดหรือสินค้ำหีบห่อที่ยึดไว้ตาม (4) ถ้าขณะยึดไม่ปรากฏเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองและไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึด ให้ตกเป็นของกรมการค้าภายในและให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

(7) สินค้ำหีบห่อที่ยึดไว้ตาม (4) ถ้าเป็นของเสียหายหรือถ้าเก็บรักษาไว้จะเป็นการเสี่ยง ต่อความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินสมควร อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย จะจัดการขายหรือจำหน่ายสินค้ำหีบห่อนั้นก่อนถึงกำหนดตามมาตรา 55 ก็ได้ ได้เงินเป็นจำนวน สุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนสินค้ำหีบห่อนั้น การขายหรือจำหน่ายสินค้ำหีบห่อ ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่อธิบดีกำหนด

(8) ในกรณีที่นายตรวจซึ่งดวงวัดตรวจพบเครื่องซึ่งดวงวัดที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ มาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. 2542 หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเครื่องซึ่งดวงวัดที่ ความเที่ยงของเครื่องผิดเกินอัตราเมื่อเหลือเมื่อขาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นายตรวจซึ่งดวง วัดมีอำนาจทำลายเครื่องหมายคำรับรองและทำเครื่องหมายห้ามใช้เครื่องซึ่งดวงวัดนั้นจนกว่าจะได้มี การแก้ไขให้ถูกต้องและนำไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้คำรับรองใหม่ หรือยึดเครื่องซึ่ง ดวงวัดนั้นแล้วนำส่งสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา

เครื่องซึ่งดวงวัดที่ยึดไว้แล้ว หรือเครื่องซึ่งดวงวัดที่ไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดให้เครื่องซึ่งดวงวัดนั้น ตกเป็นของกรมการค้าภายใน และให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดหากเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองมาขอรับเครื่องซึ่งดวงวัดนั้นคืนภายในกำหนด ให้สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา คืนเครื่องซึ่งดวงวัดให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อนำไปแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีกำหนด แต่ถ้าสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาพิจารณาเห็นว่าเครื่องซึ่งดวงวัด นั้นไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้หรือมีสภาพไม่สมควรจะใช้เป็นเครื่องซึ่งดวงวัดต่อไป ก็ให้ตกเป็น ของกรมการค้าภายในและให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

(9) ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายตรวจซึ่งตวงวัดตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติมาตรา
ซึ่งตวงวัด พ.ศ. 2542 ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

(10) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. 2542 นายตรวจซึ่ง
ตวงวัดต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

(11) ในการปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. 2542 ให้นายตรวจซึ่ง
ตวงวัดเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(12) เพื่อประโยชน์ในการจับกุมและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ
มาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. 2542 ให้นายตรวจซึ่งตวงวัดเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

*****

เครื่องซังสปริง

เครื่องซังสปริง มีลักษณะการทำงานโดยใช้สปริงในการรับน้ำหนักและมีหน้าปัด 2 ด้าน เพื่อให้ผู้ซื้อและผู้ขายสามารถเห็นผลการซังได้พร้อม ๆ กัน เป็นการส่งเสริมและให้ความเป็นธรรม ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายทำให้สามารถป้องกันการเอาเปรียบกันได้ ซึ่งมักนิยมใช้กันตามตลาดสดและร้านค้าทั่ว ๆ ไป แต่จากการติดตามของเจ้าหน้าที่กรมการค้าภายในมักพบปัญหาระหว่างประชาชนผู้ซื้อสินค้ากับพ่อค้าแม่ค้าในเรื่องน้ำหนักที่ไม่ถูกต้องของสินค้าที่ผู้ซื้อเกรงว่าผู้ขายจะเอาเปรียบอยู่เสมอ ๆ

ดังนั้น เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซังทุกฝ่ายได้รับความเป็นธรรม กรมการค้าภายใน จึงได้ออกประกาศ**เรื่องการใช้เครื่องซังสปริงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2548** เพื่อให้มีการปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

พ่อค้า แม่ค้า เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องซังสปริง หากใช้เครื่องซังสปริงในการซื้อขายสินค้ากับผู้อื่นโดยที่มีเข็มชี้อัตราน้ำหนักของหน้าปัดเพียงด้านเดียว หรือหักเข็มชี้อัตราน้ำหนักทำให้ไม่สามารถอ่านน้ำหนักที่ถูกต้องได้ ใช้วัสดุอื่นหรือนำสีมาพ่นปิดหน้าปัดด้านหนึ่งไว้ วางสินค้าของตบหน้าปัด หรือตั้งเครื่องซังมิให้ผู้ซื้อสินค้าเห็นหน้าปัดของเครื่องซัง ทำให้ประชาชนผู้ซื้อสินค้าไม่สามารถอ่านค่าน้ำหนักได้ถูกต้องและชัดเจนพร้อมกับพ่อค้าแม่ค้าผู้ขายสินค้า รวมทั้งการใช้เครื่องซังสปริงที่ไม่ได้รับการตรวจสอบและให้คำรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (ไม่มีเครื่องหมายคำรับรองเป็นตราครุฑ) ถือได้ว่าเป็นการใช้เครื่องซังที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติมาตราซังดวงวัด พ.ศ.2542 หรือกฎกระทรวงที่ออกตามแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

กรมการค้าภายใน **ขอแจ้งให้พ่อค้า แม่ค้า เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องซังสปริง ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย มิเช่นนั้น ถ้านายตรวจซังดวงวัดของกรมการค้าภายในตรวจพบ จะมีความผิดตามกฎหมาย และถูกดำเนินคดี** ดังนี้

1.การใช้เครื่องซังสปริงที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติมาตราซังดวงวัด พ.ศ. 2542 หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เช่น เครื่องซังสปริงที่ตัวเครื่องทำด้วยพลาสติก หรือใช้เครื่องซังที่ความเที่ยงตรงของเครื่องผิดเกินอัตราเมื่อเหลือเมื่อขาดที่กำหนดในกฎกระทรวง ถ้าวตรวจพบนายตรวจซังดวงวัดจะยึดเครื่องซังดังกล่าว

2.การใช้เครื่องซังสปริงที่ไม่ได้รับการตรวจสอบและให้คำรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (ไม่มีเครื่องหมายคำรับรองตราครุฑ) เป็นการกระทำที่เป็นความผิด ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. การใช้หรือมีเครื่องชั่งสปริงไว้เพื่อใช้ในการซื้อขายสินค้ากับผู้อื่นโดยรู้ว่าเครื่องชั่งสปริงนั้น มีความเที่ยงผิดเกินอัตราเมื่อเหลือเมื่อขาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันปัญหาการกระทบกระทั้งในการซื้อขายสินค้า และเกิดความเป็นธรรมในเรื่องการชั่งน้ำหนักสินค้า ในการใช้เครื่องชั่งสปริงทำการชั่งซื้อขายสินค้ากับผู้อื่นจะต้องใช้ เครื่องชั่งที่มีลักษณะถูกต้องตามที่กฎกระทรวงกำหนดและเป็นเครื่องที่ได้รับการตรวจสอบและ ให้คำรับรอง (มีเครื่องหมายคำรับรองเป็นตราครุฑ) จากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วเท่านั้น มิฉะนั้น ผู้ฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด

สำหรับในส่วนของผู้บริโภคก็ต้องรักษาผลประโยชน์ของตนเองด้วยการสังเกตดูการ ชั่งน้ำหนักทุกครั้งที่ซื้อสินค้า ดังนี้

- ก่อนซื้อสินค้าทุกครั้ง ให้สังเกตพื้นที่ที่ใช้วางเครื่องชั่ง ต้องมีความมั่นคง แข็งแรง เครื่องชั่ง ต้องวางบนพื้นราบได้ระดับ ไม่เอียงเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง เพราะจะทำให้ผลการชั่งไม่ถูกต้อง
- ก่อนทำการชั่งสินค้า เข็มชี้ขีดแสดงจำนวนน้ำหนักของสินค้า ต้องเริ่มที่ขีดเลขศูนย์เสมอ ถ้าไม่อยู่ที่เลขศูนย์ แสดงว่าเครื่องชั่งนั้นจะแสดงน้ำหนักไม่ถูกต้องเมื่อนำสินค้าไปชั่ง
- ผู้ซื้อต้องสามารถเห็นหน้าปัดเครื่องชั่ง ที่มีเข็มชี้ขีดแสดงจำนวนน้ำหนักของสินค้าอย่าง ชัดเจน

- ถ้าพ่อค้าหรือแม่ค้ารายใด ใช้เครื่องชั่งโดยหันหน้าปัดเครื่องชั่งด้านที่ไม่มีเข็มชี้ขีดแสดง จำนวนน้ำหนักของสินค้า หรือปิดหน้าปัดด้านที่ให้ผู้ซื้อเห็น หรือหันหน้าปัดโดยไม่ให้ผู้ซื้อได้เห็น หรือเห็นไม่ชัด ผู้ซื้อพึงระวังอาจจะได้สินค้าไม่ครบจำนวนไว้ก่อน ผู้ซื้อสินค้าจึงไม่ควรซื้อสินค้ากับ พ่อค้าหรือแม่ค้าที่มีพฤติกรรมเช่นนี้

- ถ้าพ่อค้าแม่ค้ารายใด ใช้เครื่องชั่งที่มีหน้าปัดด้านใดด้านหนึ่งไม่มีเข็มชี้ขีดแสดงจำนวน น้ำหนักของสินค้า หรือปิดหน้าปัดด้านใดด้านหนึ่งไม่ให้ผู้ซื้อได้เห็น โปรดแจ้งสำนักชั่งตวงวัด เพื่อดำเนินการตามกฎหมายกับพ่อค้าหรือแม่ค้าที่ใช้เครื่องชั่งไม่ถูกต้องต่อไป

- ถ้าผู้ซื้อสินค้าสงสัยว่าจะได้สินค้าไม่ครบตามน้ำหนัก ควรนำสินค้าไปชั่งกับเครื่องชั่งเครื่อง อื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบน้ำหนัก ถ้าพบว่าน้ำหนักไม่ถูกต้องให้แจ้งมาที่สำนักชั่งตวงวัด

- ก่อนซื้อสินค้าทุกครั้ง ให้สังเกตเครื่องชั่งที่มีเครื่องหมาย สติ๊กเกอร์รูปครุฑแดง ปี 2548 ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ให้การตรวจสอบความถูกต้องประจำปีแล้ว

สำหรับผู้บริโภคที่พบเห็นพ่อค้าหรือแม่ค้ารายใดที่ใช้เครื่องชั่งอย่างไม่ถูกต้อง หรือมีเจตนา ชั่งน้ำหนักของสินค้าทำให้น้ำหนักของสินค้าที่ชั่งได้ขาดหายไป สามารถแจ้งได้ที่ **"Hot line แม่บ้าน 1569"** กรมการค้าภายใน หรือที่สำนักชั่งตวงวัด หมายเลขโทรศัพท์ **0-2547-4360-61**

*****

ข่าวที่เกี่ยวข้อง

ร่างพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

Source - มติคณะรัฐมนตรี , January 27, 2004

คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวม 2 ฉบับ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของสำนักนายกรัฐมนตรีไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

กระทรวงพาณิชย์เสนอว่า ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้กระทรวงพาณิชย์ต้องถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ

1. ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเป็นนายตรวจชั่งตวงวัด และให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัดชั้นหลัง ตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. 2542

2. ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดรับจดทะเบียนพาณิชย์ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499--จบ--

ที่ประชุมสภาฯ ผ่านร่าง พ.ร.บ.ชั่งตวงวัด

Source – ผู้จัดการออนไลน์ , October 12, 2005

การประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวันนี้ เริ่มขึ้นเมื่อเวลา 13.35 น. นายโกศล พลกุล ประธานสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด ซึ่งคณะกรรมการธิการได้ให้ความเห็นชอบแล้วและพิจารณาเสร็จแล้วในวาระที่ 3--จบ--

จ่ายสินบนจับโก่งตาชั่ง-ได้ไฉฉงฟ้าป่วน

Source - เว็บไซต์ไทยโพสต์ , September 03, 2005

กรมการค้าภายในออกระเบียบจ่ายสินบนนำจับ หักเงิน 80% ก่อนส่งคลัง แบ่งจ่าย 4 ส่วน คาดได้แนวร่วมแจ่งเบาะแสเพิ่ม พ่อค้าได้ไฉ "ธงฟ้า" แย่งลูกค้า

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ อธิบดีกรมการค้าภายใน เปิดเผยว่า กระทรวงพาณิชย์ได้ออกระเบียบว่าด้วยเงินสินบน เงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยมาตรา

ซึ่งดวงวัด โดยให้มีการหักเงินจากค่าปรับที่ปรับได้มาจ่ายเป็นเงินสินบนแก่ผู้นำจับเงินรางวัลแก่ผู้จับ และเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอันได้มาซึ่งค่าปรับ

ทั้งนี้ จะหักจากเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในอัตรา 80% ของเงินค่าปรับ ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำผิด และ 60% ของเงินค่าปรับกรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำผิด จะแบ่งเงินเป็น 4 ส่วน แบ่งจ่ายเป็นเงินสินบน 1 ส่วนให้แก่ผู้นำจับ เป็นเงินรางวัล 2 ส่วนแก่ผู้จับ และอีก 1 ส่วนสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เช่น หากมีการปรับเป็นเงิน 10,000 บาท ในกรณีที่มีจับกุมผู้กระทำผิดได้จะแบ่งให้ผู้แจ้งเบาะแส 20% หรือ 2,000 บาท

สำหรับเงินสินบนนำจับจะจ่ายให้ผู้แจ้งเบาะแสในเรื่องการโกงตาชั่ง มาตรฐานน้ำมันไม่ได้มาตรฐาน การบรรจุหีบห่อไม่ถูกต้องครบถ้วน เป็นต้น คาดว่าจะช่วยให้มีเครือข่ายในการตรวจสอบการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการชั่งตวงวัด ซึ่งจะช่วยเหลือแบ่งเบาภาระให้กับเจ้าหน้าที่ได้ส่วนหนึ่ง

นายประชา มาสินนทร์ รมว.การท่องเที่ยวและกีฬา กล่าวภายหลังตรวจราชการพื้นที่ จ.ยะลา ว่าจากการตรวจพื้นที่ตลาดนัด 3 จุด ได้แก่ ตลาดบันนังตاما อ.กาบัง, อ.บันนังสตา และตลาดนัดเมืองใหม่ อ.เมืองยะลา มีพ่อค้าแม่ค้าร้องเรียนปัญหาขายสินค้าไม่ได้ เนื่องจากประชาชนหันไปซื้อสินค้าโครงการธงฟ้าของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้รับการตอบรับดีมาก โดยเฉพาะข้าวสาร น้ำปลา และไข่ไก่ ทั้งนี้จะหารือกับกระทรวงพาณิชย์และนำเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป.--จบ--

การค้าภายในเดือนการใช้เครื่องชั่งสปริง

Source - เดลินิวส์ , July 12, 2005

นายมงคล มาสง่า การค้าภายในจังหวัดชัยนาท กล่าวว่า เครื่องชั่งสปริงเป็นเครื่องชั่งที่อยู่ใบบังคับพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. 2542 ซึ่งกฎหมายกระทรวงกำหนดให้เครื่องชั่งสปริงต้องมีหน้าปัดแสดงชั้นหมายมาตราสองหน้าปัด โดยตรึงติดแน่นกับตัวเครื่อง และหน้าปัดทั้งสองต้องหันหน้าออกในทิศทางตรงข้าม (ยกเว้นเครื่องชั่งที่มีพิกัดกำลังไม่เกิน 1 กิโลกรัม จะมีหน้าปัดเดียวโดยตรึงติดแน่นกับตัวเครื่องก็ได้)

ดังนั้น หาก พ่อค้า แม่ค้า เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องชั่งสปริง ใช้เครื่องชั่งสปริงในการซื้อขายสินค้ากับผู้อื่นโดยที่มีเข็มชี้อัตราน้ำหนักของหน้าปัดเพียงด้านเดียว หรือหักเข็มชี้อัตราน้ำหนักทำให้ไม่สามารถอ่านน้ำหนักที่ถูกต้องได้ ใช้วัสดุอื่นหรือนำสีมาพ่นปิดหน้าปัดด้านหนึ่งไว้วางสินค้าของตนบังหน้าปัด หรือตั้งเครื่องชั่งมิให้ผู้ซื้อสินค้าเห็นหน้าปัดของเครื่องชั่ง ทำให้ผู้ซื้อสินค้าไม่สามารถอ่านค่าน้ำหนักได้ถูกต้องและชัดเจนจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ.--จบ--

“การค้าภายใน”คุมเข้มเครื่องซังทั่วเมืองคอน ฉวยโอกาสโกงในภาวะน้ำมันแพง

Source - ผู้จัดการออนไลน์ , June 16, 2005

นครศรีธรรมราช-การค้าภายในเมืองคอนร่อนจดหมายเตือนพ่อค้าแม่ค้าใช้เครื่องซังสปริงให้ได้มาตรฐาน พร้อมส่งตรวจตัวอย่างภายในตลาดสดและหากพบผู้กระทำผิดจะดำเนินคดีถึงขั้นสูงสุด

นายบริรักษ์ ชูสิทธิ์ หัวหน้าการค้าภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช เปิดเผยว่า ตามปกติเครื่องซังสปริง ซึ่งเป็นเครื่องซังที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัดจะต้องมีหน้าปิดแสดงชั้นหมายมาตราสองหน้าปิด หันหน้าออกในทิศทางตรงข้ามกัน ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ซื้อ ผู้ขาย สามารถอ่านค่าน้ำหนักได้พร้อมกัน เพื่อความเป็นธรรมทั้งผู้ซื้อผู้ขาย สามารถป้องกันการเอารัดเอาเปรียบได้

แต่ยังพบว่า มีพ่อค้าแม่ค้าบางรายใช้เครื่องซังที่มีเข็มชี้อัตราน้ำหนักเพียงด้านเดียว หรือหักเข็มชี้อัตราน้ำหนัก ทำให้ไม่สามารถอ่านน้ำหนักที่ถูกต้องได้ หรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อไม่ให้ผู้ซื้อสามารถอ่านค่าน้ำหนักได้ถูกต้องหรือชัดเจน ถือว่าเป็นการใช้เครื่องซังที่ผิดกฎหมาย

ดังนั้น ทางกรมการค้าภายในได้มีหนังสือเตือนมายังพ่อค้าแม่ค้าที่ใช้เครื่องซังสปริงที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติซังตวงวัด หรือใช้เครื่องซังที่มีความเที่ยงของเครื่องผิดเกินอัตรา จะถูกยึดเครื่องซัง รวมทั้งการใช้เครื่องซังที่ไม่ได้รับการตรวจสอบและให้คำรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ถือว่าเป็นการกระทำผิด ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

และการใช้หรือมีเครื่องซัง สปริง เพื่อการซื้อขาย โดยรู้ว่าเครื่องซังนั้นมีความเที่ยงผิดเกินอัตราเพื่อหลอกลวงเอาเปรียบ ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นายบริรักษ์ยังกล่าวต่อว่า ในส่วนของนครศรีธรรมราชทางเจ้าหน้าที่ได้ออกขอความร่วมมือพ่อค้าแม่ค้าได้ใช้เครื่องซังสปริงที่มีลักษณะถูกต้องตามกฎหมายกำหนด และเป็นเครื่องที่ได้รับการตรวจสอบและให้คำรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่โดยถูกต้อง มิฉะนั้นผู้ฝ่าฝืนจะมีโทษตามที่กฎหมายกำหนดทันที ซึ่งเป้าหมายที่เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบนั้นจะเป็นย่านตลาดสดและแหล่งจับจ่ายซื้อของโดยใช้ตาซังเป็นสำคัญ และการดำเนินการจะทำให้ในลักษณะสุ่มตรวจโดยที่จะไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า--จบ--

*****

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัดพ.ศ. ๒๕๔๒ ..... (๑)
- ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ..... (๒๙)
- รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ..... (๓๕)
- ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร
ลงมติเห็นชอบแล้ว ..... (๔๓)

พระราชบัญญัติ
มาตราซึ่งตวงวัดพ.ศ. ๒๕๔๒

(๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ

มาตราซึ่งดวงวัด

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พระพุทธศักราช ๒๕๖๖

(๒) พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๖

(๓) พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช

๒๕๗๗

(๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗๑ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๕) พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มาตราชั่งตวงวัด” หมายความว่า หน่วยที่กำหนดให้รู้ขนาดหรืออัตราเทียบส่วนใด ๆ ของปริมาณต่าง ๆ

“เครื่องชั่งตวงวัด” หมายความว่า เครื่องชั่ง เครื่องตวง และเครื่องวัด

“เครื่องชั่ง” หมายความว่า เครื่องสำหรับใช้ชั่งแสดงน้ำหนัก และให้หมายความรวมถึงตุ้มน้ำหนักที่ใช้ในการชั่งและส่วนประกอบของเครื่องชั่งที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“เครื่องตวง” หมายความว่า เครื่องที่มีลักษณะเป็นภาชนะสำหรับใช้ตวงแสดงปริมาตรของสิ่งของ และให้หมายความรวมถึงส่วนประกอบของเครื่องตวงที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“เครื่องวัด” หมายความว่า เครื่องสำหรับใช้วัดแสดงปริมาณหรือหน่วยของสิ่งใด ๆ แต่ไม่ใช่เครื่องชั่งหรือเครื่องตวง และให้หมายความรวมถึงส่วนประกอบของเครื่องวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“การให้บริการชั่ง ตวงหรือวัด” หมายความว่า การประกอบธุรกิจรับทำการชั่ง ตวงหรือวัด สินค้าของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้าที่มีลักษณะการประกอบธุรกิจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“สินค้าหีบห่อ” หมายความว่า สินค้าที่ได้บรรจุหรือมีสิ่งหุ้มห่อซึ่งเจตนาจะซื้อขายหรือจำหน่ายกันตามปริมาณที่บรรจุหรือหุ้มห่อไว้นั้น ไม่ว่าจะซื้อ ขายหรือจำหน่ายสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้ม ห่อด้วยหรือไม่ก็ตาม

“ผู้บรรจุ” หมายความว่า ผู้ผลิตสินค้าหีบห่อ และให้หมายความรวมถึงผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือผู้แบ่งบรรจุซึ่งสินค้าหีบห่อ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงผู้แบ่งขายหรือจำหน่ายสินค้าจากสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อโดยมีเจตนามิให้เป็นสินค้าหีบห่ออีกต่อไป

“สำนักงานกลาง” หมายความว่า สำนักงานกลางชั่งตวงวัด

“สำนักงานสาขา” หมายความว่า สำนักงานสาขาของสำนักงานกลาง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายตรวจชั่งตวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าภายใน*

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายตรวจชั่งตวงวัด ออกกฎกระทรวงกำหนด

ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้กับกำหนดกิจการอื่นและออกประกาศตาม
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานกลางซึ่งตั้งวงวัดขึ้นในกรมการค้าภายใน* กระทรวง
พาณิชย์ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายใน* เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ
ของสำนักงานและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เก็บรักษาแบบมาตราซึ่งตั้งวงวัด
- (๒) ออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจและใบอนุญาต
- (๓) ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซึ่งตั้งวงวัด
- (๔) จัดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งสำนักงานสาขาขึ้นในท้องที่ที่เห็นสมควรและ
จะให้มิเขตอำนาจตลอดถึงท้องที่อื่นด้วยก็ได้

รัฐมนตรีจะกำหนดให้สำนักงานสาขามีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖ ทั้งหมดหรือ
บางส่วนก็ได้

การจัดตั้งสำนักงานสาขาตามวรรคหนึ่งและการกำหนดอำนาจหน้าที่ตามวรรค
สอง ให้ทำเป็นประกาศโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ เครื่องซึ่งและเครื่องตวงที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่
เครื่องซึ่งและเครื่องตวงทุกชนิด เว้นแต่เครื่องซึ่งและเครื่องตวงที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้
ยกเว้น

เครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ เครื่องวัดที่รัฐมนตรีกำหนดใน
กฎกระทรวง

มาตรา ๙ การซึ่ง การตวงและการวัดทั้งปวง ให้ใช้มาตราซึ่งตวงวัดในระบบ
เมตริกหรือในระบบประเพณีที่เทียบเข้าหาระบบเมตริกตามที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ในการซื้อขายหรือจำหน่ายสินค้าใดๆ ในท้องที่ใด ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรให้ใช้มาตราซึ่งดวงวัดเฉพาะในระบบเมตริกตามมาตรา ๙ หรือให้กระทำโดยการชั่ง การตวงหรือการวัด อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนด

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ต้องใช้มาตราซึ่งดวงวัดในระบบอื่นนอกจากที่กำหนดในมาตรา ๙ หรือในกรณีที่ต้องใช้เครื่องซึ่งดวงวัดอย่างอื่นนอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๖ สำหรับในทางวิชาชีพหรือในทางวิทยาศาสตร์ ให้ใช้มาตราซึ่งดวงวัดในระบบนั้นหรือให้ใช้เครื่องซึ่งดวงวัดนั้นได้เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายอนุญาต

หมวด ๒

แบบมาตราซึ่งดวงวัด

มาตรา ๑๒ เครื่องซึ่งดวงวัดต้องได้รับการตรวจสอบความเที่ยงกับแบบมาตราซึ่งดวงวัดตามพระราชบัญญัตินี้

แบบมาตราซึ่งดวงวัดตามวรรคหนึ่ง ให้เรียกชื่อย่อว่า “แบบมาตรา” และแบ่งออกเป็นแบบมาตราชั้นหนึ่ง แบบมาตราชั้นสอง และแบบมาตราชั้นสาม

แบบมาตราชั้นหนึ่ง ได้แก่ แบบมาตราที่สำนักงานมาตราซึ่งดวงวัดระหว่างประเทศกำหนดให้ใช้หรือรับรองความเที่ยงแล้ว

แบบมาตราชั้นสอง ได้แก่ แบบมาตราที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงกับแบบมาตราชั้นหนึ่งแล้ว

แบบมาตราชั้นสาม ได้แก่ แบบมาตราที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงกับแบบมาตราชั้นสองแล้ว

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีจัดให้มีแบบมาตราชั้นหนึ่งไว้สำหรับใช้ตรวจสอบความเที่ยงของแบบมาตราชั้นสอง

ในกรณีที่ไม้อาจจัดหาแบบมาตราชั้นหนึ่งชนิดใดได้ ให้รัฐมนตรีจัดให้มีแบบมาตราชั้นหนึ่งชนิดนั้นขึ้นได้ตามที่เห็นสมควร และให้ถือว่าแบบมาตราที่รัฐมนตรีจัดให้มีขึ้นนั้นเป็นแบบมาตราชั้นหนึ่ง

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานกลางจัดให้มีแบบมาตราชั้นสองไว้สำหรับใช้ตรวจสอบความเที่ยงของแบบมาตราชั้นสาม

มาตรา ๑๕ ให้สำนักงานกลางและสำนักงานสาขาจัดให้มีแบบมาตรฐานสามไว้สำหรับใช้ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องชั่งตวงวัด

หมวด ๓
เครื่องชั่งตวงวัด

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีกำหนดชนิดและลักษณะของเครื่องชั่งตวงวัด และรายละเอียดวัสดุที่ใช้ผลิตเครื่องชั่งตวงวัดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ ผู้ใดจะประกอบธุรกิจในการผลิต นำเข้า ขาย ซ่อมเครื่องชั่งตวงวัด หรือให้บริการชั่งตวงหรือวัด ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งและตรวจสอบว่าถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงให้แก่ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่การแจ้งเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้แก่ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้ง ถ้าผู้แจ้งไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้แจ้งได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งให้การแจ้งตามวรรคหนึ่งเป็นอันล้นผล

ในกรณีที่ผู้แจ้งได้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจให้แก่ผู้แจ้งภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งที่ถูกต้อง

ผู้ได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจต้องเสียค่าธรรมเนียมในการประกอบธุรกิจตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่หนังสือรับรองการประกอบธุรกิจสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้ประกอบการยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบการสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา ๑๙ ผู้ประกอบธุรกิจต้องแสดงหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจหรือใบแทนหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิต สำนักงาน นำเข้า สถานที่ขาย สถานที่ซ่อมเครื่องชั่งตวงวัด หรือสถานที่ให้บริการชั่งตวงหรือวัด แล้วแต่กรณี เว้นแต่อยู่ในระหว่างการขอรับใบแทนหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๑๘

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์แล้วแจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ผู้ประกอบธุรกิจต้องประกอบกิจการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ให้ผู้ประกอบธุรกิจในการให้บริการซึ่ง ตวงหรือวัดออกหนังสือแสดงผลการชั่งตวงหรือการวัดให้แก่ผู้รับบริการซึ่ง ตวงหรือวัดทุกครั้ง ในหนังสือดังกล่าวให้มีลายมือชื่อผู้ควบคุมการชั่ง ตวงหรือการวัด พร้อมทั้งระบุวัน เวลาและสถานที่ที่ทำการชั่งตวงหรือวัดด้วย

มาตรา ๒๓ อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดข้อปฏิบัติในการบำรุงรักษาเครื่องชั่งตวงวัด และการให้บริการซึ่ง ตวงหรือวัด เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจการให้บริการซึ่ง ตวงหรือวัดหรือผู้ควบคุมการชั่ง ตวงหรือการวัดถือปฏิบัติ

ในกรณีที่มีการปฏิบัติผิดข้อปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายสั่งเป็นหนังสือให้ทำการแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจในการขายเครื่องชั่งตวงวัดขายหรือจำหน่ายเครื่องชั่งตวงวัดที่ไม่มีการให้คำรับรองตามมาตรา ๓๐ หรือที่คำรับรองสิ้นอายุแล้วตามมาตรา ๓๓ เว้นแต่เครื่องชั่งตวงวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ยกเว้นการให้คำรับรองตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง

มาตรา ๒๕ ในการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้ากับผู้อื่น หรือการให้บริการซึ่ง ตวงหรือวัด หรือการใช้เครื่องชั่งตวงวัดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าตอบแทน ค่าภาษีอากรและค่าธรรมเนียม ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องชั่งตวงวัดที่ไม่มีการให้คำรับรองตามมาตรา ๓๐ หรือที่คำรับรองสิ้นอายุแล้วตามมาตรา ๓๓ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องชั่งตวงวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ยกเว้นการให้คำรับรองตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่ก็ตาม

รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งตวงวัดเพื่อให้ผู้ใช้เครื่องชั่งตวงวัดถือปฏิบัติ

มาตรา ๒๖ ความเที่ยงของเครื่องชั่งตวงวัดที่ใช้ในกิจการตามมาตรา ๒๕ ต้องอยู่ในอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายเครื่องชั่งตวงวัดชนิดติดตั้งอยู่กับที่ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา และเป็นเครื่องชั่งตวงวัดที่มีการให้คำรับรอง แล้ว ให้ผู้ครอบครองเครื่องชั่งตวงวัดมีหนังสือแจ้งต่อสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ติดตั้งเสร็จ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องชั่งตวง วัดนั้นใหม่

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ขาย ผู้ซ่อมเครื่องชั่งตวงวัดหรือผู้ ให้บริการชั่ง ตวงหรือวัด เปลี่ยนแปลงสถานที่ผลิต สำนักงานนำเข้า สถานที่ขาย สถานที่ซ่อม เครื่องชั่งตวงวัดหรือสถานที่ให้บริการชั่ง ตวงหรือวัด หรือมีสถานที่ผลิต สำนักงานนำเข้า สถานที่ ขาย สถานที่ซ่อมเครื่องชั่งตวงวัดหรือสถานที่ให้บริการชั่ง ตวงหรือวัดหลายแห่ง ต้องแจ้งการ เปลี่ยนแปลงหรือการประกอบกิจการสำหรับสถานที่หรือสำนักงานนั้น ๆ ทุกแห่ง

ในกรณีที่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ขาย ผู้ซ่อมเครื่องชั่งตวงวัดหรือผู้ให้บริการชั่งตวงหรือ วัดมีสถานที่เก็บเครื่องชั่งตวงวัด ณ สถานที่อื่นนอกจากสถานที่ผลิต สำนักงานนำเข้า สถานที่ขาย สถานที่ซ่อมเครื่องชั่งตวงวัดหรือสถานที่ให้บริการชั่ง ตวงหรือวัด ต้องแจ้งสถานที่เก็บนั้นด้วยทุก แห่ง

หมวด ๔ การให้คำรับรอง

มาตรา ๒๙ เครื่องชั่งตวงวัดต้องได้รับการตรวจสอบและได้รับคำรับรองของ พนักงานเจ้าหน้าที่

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่เครื่องชั่งตวงวัดที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดให้ยกเว้นการให้คำรับรอง

มาตรา ๓๐ การตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัด ให้ดำเนินการโดยตรวจสอบเทียบกับ แบบมาตรา เมื่อตรวจสอบเห็นว่าถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎกระทรวงที่ออกตาม พระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำรับรอง

การให้คำรับรองให้กระทำโดยวิธีดังนี้

(๑) ประทับหรือแสดงเครื่องหมายคำรับรองของสำนักงานกลางหรือสำนักงาน สาขาที่เครื่องชั่งตวงวัด และออกหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัดทุก เครื่อง

(๒) ในกรณีเครื่องชั่งตวงวัดซึ่งโดยสภาพไม่สามารถประทับหรือแสดงเครื่องหมายคำรับรองได้ หรือเมื่อประทับหรือแสดงเครื่องหมายคำรับรองแล้วจะทำให้เกิดความเสียหายแก่เครื่องชั่งตวงวัดนั้น จะออกหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองอย่างเดียวกก็ได้

ในกรณีที่เครื่องชั่งตวงวัดซึ่งใช้ด้วยกันเป็นชุด จะออกหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองรวมกันเป็นฉบับเดียวกก็ได้

หนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองจะทำเป็นแถบผนึกติดไว้ที่เครื่องชั่งตวงวัดก็ได้

เครื่องหมายคำรับรองและหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองตามวรรคสองให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้คำรับรอง อธิบดีอาจขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือสำนักงาน หรือองค์การชั่งตวงวัดของรัฐต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ ตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัด และให้คำรับรองได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด และให้ถือว่าเป็นการตรวจสอบเทียบกับแบบมาตราและการให้คำรับรองตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๒ คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัดมีสองอย่าง คำรับรองสำหรับเครื่องชั่งตวงวัดที่ยังไม่เคยให้คำรับรองมาก่อนให้เรียกว่าคำรับรองชั้นแรก คำรับรองซ้ำภายหลังการให้คำรับรองชั้นแรกแล้วให้เรียกว่าคำรับรองชั้นหลัง การให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังนั้นความเที่ยงของเครื่องชั่งตวงวัด ต้องอยู่ในอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดในกฎกระทรวงห้ามการให้คำรับรองชั้นหลังสำหรับเครื่องชั่งตวงวัดชนิดใดก็ได้

มาตรา ๓๓ คำรับรองสำหรับเครื่องชั่งตวงวัดชนิดใดให้มีอายุเท่าใดให้กำหนดในกฎกระทรวง ในการให้คำรับรอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับหรือแสดงวันสิ้นอายุของคำรับรองไว้ที่เครื่องชั่งตวงวัดและที่หนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองสำหรับเครื่องชั่งตวงวัดนั้น

มาตรา ๓๔ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจต่อไปนี้นำเครื่องชั่งตวงวัดมาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ เพื่อให้คำรับรองตามมาตรา ๓๐ ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๖

- (๑) ผู้ผลิตเครื่องชั่งตวงวัด เว้นแต่กรณีผลิตเพื่อการส่งออกตามมาตรา ๖๕
- (๒) ผู้นำเข้าเครื่องชั่งตวงวัดที่ไม่มีการให้คำรับรอง
- (๓) ผู้ขายเครื่องชั่งตวงวัดที่ได้เครื่องชั่งตวงวัดที่ไม่มีการให้คำรับรองมาไว้ใน

ครอบครอง

- (๔) ผู้ซ่อมเครื่องชั่งตวงวัด

มาตรา ๓๕ ผู้ได้นำเครื่องชั่งตวงวัดที่มีใช้เป็นเครื่องชั่งตวงวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ยกเว้นตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง เข้ามาในราชอาณาจักร ก่อนรับมอบเครื่องชั่งตวงวัดนั้นไปจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร จะประกาศกำหนดให้ผู้นำเครื่องชั่งตวงวัดใดเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๓๖ การขอให้ตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดเพื่อให้คำรับรองตามมาตรา ๓๔ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา

ในกรณีตามมาตรา ๓๔ (๑) และ (๒) ให้ยื่นคำขอก่อนนำเครื่องชั่งตวงวัดออกจำหน่าย แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ผลิตหรือรับมอบไปจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

ในกรณีตามมาตรา ๓๔ (๓) ให้ยื่นคำขอก่อนนำเครื่องชั่งตวงวัดออกจำหน่ายแต่อย่างช้าต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อุปกรณ์ชั่งตวงวัดมาไว้ในครอบครอง

ในกรณีตามมาตรา ๓๔ (๔) ให้ยื่นคำขอก่อนส่งมอบเครื่องชั่งตวงวัดให้เจ้าของหรือก่อนนำเครื่องชั่งตวงวัดออกจำหน่าย แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันซ่อมเสร็จ

ระยะเวลาที่กำหนดในมาตรานี้ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจขยายได้ตามความจำเป็นเมื่อมีคำขอ

มาตรา ๓๗ ผู้ครอบครองเครื่องชั่งตวงวัดที่ไม่มีการให้คำรับรองต้องยื่นคำขอให้ทำการตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดเพื่อให้คำรับรองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อุปกรณ์ชั่งตวงวัดมาไว้ในครอบครอง

ระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจขยายได้ตามความจำเป็นเมื่อมีคำขอ

มาตรา ๓๘ ในกรณีเครื่องชั่งตวงวัดที่จะต้องตรวจสอบติดตริงกับที่หรือยากแก่การเคลื่อนย้ายหรือมีจำนวนมาก ผู้ยื่นคำขอจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบนอกสถานที่ สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาก็ได้ โดยเสียค่าทำการให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และจ่ายค่าพาหนะเดินทางให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าเครื่องชั่งตวงวัดใดที่ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้คำรับรอง เป็นเครื่องชั่งตวงวัดที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าพอจะแก้ไขให้ถูกต้องได้ให้สั่งให้ผู้ยื่นคำขอทำการแก้ไขให้ถูกต้องแล้วตรวจสอบใหม่

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าเครื่องซึ่งตวงวัดนั้นไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายเครื่องซึ่งตวงวัดนั้น หรือทำอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้เครื่องซึ่งตวงวัดนั้นใช้ได้ต่อไป ถ้าเครื่องซึ่งตวงวัดนั้นมีเครื่องหมายคำรับรองประทับหรือแสดงอยู่แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายเครื่องหมายคำรับรองหรือประทับเครื่องหมายแสดงว่าคำรับรองเดิมใช้ไม่ได้แล้ว

เครื่องหมายแสดงว่าคำรับรองเดิมใช้ไม่ได้แล้ว ให้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๐ ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้ซ่อมเครื่องซึ่งตวงวัดมีเครื่องหมายเฉพาะตัว และให้ประทับหรือแสดงเครื่องหมายนั้นไว้ที่เครื่องซึ่งตวงวัดก่อนขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้คำรับรอง

ในกรณีที่เครื่องซึ่งตวงวัดซึ่งโดยสภาพไม่สามารถประทับหรือแสดงเครื่องหมายเฉพาะตัวได้ หรือเมื่อประทับหรือแสดงเครื่องหมายเฉพาะตัวแล้ว จะทำให้เกิดความเสียหายแก่เครื่องซึ่งตวงวัดนั้น การประทับหรือแสดงเครื่องหมายดังกล่าวจะกระทำด้วยวิธีอื่นแทนก็ได้

การประทับหรือแสดงเครื่องหมายเฉพาะตัวตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบของสำนักงานกลาง

เครื่องหมายเฉพาะตัวตามวรรคหนึ่ง ให้จดทะเบียนไว้ที่สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และห้ามมิให้สำนักงานกลางและสำนักงานสาขารับจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัวที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายเฉพาะตัวที่บุคคลอื่นได้แจ้งไว้ก่อนแล้วหรือที่มีลักษณะต้องห้ามตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๑ ผู้ผลิตหรือผู้ซ่อมเครื่องซึ่งตวงวัดจะขออนุญาตต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เพื่อให้ผู้ผลิตหรือผู้ซ่อมเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซึ่งตวงวัดที่ตนผลิตหรือซ่อมก็ได้

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าวให้กำหนดเวลาในการพิจารณาอนุญาตไว้ด้วย

มาตรา ๔๒ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ ต้องตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซึ่งตวงวัดที่ตนผลิตหรือซ่อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานกลางกำหนด

มาตรา ๔๓ ใบอนุญาตให้ใช้ได้ภายในระยะเวลาที่ระบุไว้ในใบอนุญาต แต่ต้องไม่เกินคราวละห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ทำการตามใบอนุญาตต่อไปได้จนกว่าอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายไม่ออกใบอนุญาต หรือสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ก่อนมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ในกรณีสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ทำการตามใบอนุญาตไปพลางก่อนได้เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

มาตรา ๔๕ ใบอนุญาตให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้รับใบอนุญาต

มาตรา ๔๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามเงื่อนไขในการอนุญาตที่กำหนดในกฎกระทรวง อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

มาตรา ๔๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามมาตรา ๗๔ หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๔๘ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่มีพบตัวผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่ง ให้ปิดคำสั่งดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตหรือซ่อมเครื่องซึ่งดวงวัดของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

มาตรา ๔๙ ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๔๖ หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๗ มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์หรือแก้ไขคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ก่อนมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ทำการตามใบอนุญาตไปพลางก่อนได้เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

มาตรา ๕๐ ถ้าใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในระหว่างที่ใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๑ ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตหรือซ่อมเครื่องซึ่งดวงวัดของผู้รับใบอนุญาตเว้นแต่อยู่ในระหว่างการขอรับใบแทนใบอนุญาตตามมาตรา ๕๐

หมวด ๕

อำนาจหน้าที่ของนายตรวจชั่งตวงวัด

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้นายตรวจชั่งตวงวัดมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่เก็บเครื่องชั่งตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อชนิดที่รัฐมนตรีกำหนดให้ผู้บรรจุต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อนั้น

(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดที่ใช้ในกิจการดั่งระบุไว้ในมาตรา ๒๕

(๓) ค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่เป็นความผิดตามมาตรา ๒๗๐ หรือมาตรา ๒๗๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการงาน และกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นซักถามจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยกย้าย ชุกซ่อน หรือทำลายเครื่องชั่งตวงวัด หรือสินค้าหีบห่อที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และการค้นในเวลาดังกล่าวข้างต้นยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้

(๔) ยึดหรืออายัดเครื่องชั่งตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่บัญญัติไว้ใน (๓)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) นายตรวจชั่งตวงวัดจะนำข้าราชการหรือลูกจ้างในสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

มาตรา ๕๓ เครื่องชั่งตวงวัดที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๕๒ (๔) หากปรากฏว่าไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ให้สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาส่งคืนหรือถอนการอายัดเครื่องชั่งตวงวัดนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด

เครื่องซึ่งตวงวัดที่ยึดไว้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้ริบและผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ขอรับคืนภายในกำหนดหนึ่ง ร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ให้ ตกเป็นของกรมการค้าภายใน* และให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

เครื่องซึ่งตวงวัดที่อายัดไว้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้ริบ ให้นำตรวจซึ่งตวงวัดถอนการอายัดโดยมิชักช้า

มาตรา ๕๔ สินค้าหีบห่อที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๕๒ (๔) นายตรวจซึ่งตวง วัดมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแก้ไขหีบห่อนั้นให้ถูกต้อง หรือจะสั่งให้ทำลายหีบห่อ ของสินค้านั้นแล้วคืนสินค้าให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายตรวจซึ่งตวงวัด ตามวรรคหนึ่ง นายตรวจซึ่งตวงวัดมีอำนาจทำลายหีบห่อของสินค้านั้น แล้วคืนสินค้าให้แก่เจ้าของ หรือผู้ครอบครอง โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการคืนสินค้านั้นแต่ในกรณี ทำลายหีบห่อแล้ว ถ้าสินค้านั้นโดยสภาพไม่อาจคืนได้จะแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองถ่าย สินค้าจากหีบห่อนั้นแล้ว นำสินค้าคืนไปภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่ วันที่แจ้ง หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตาม ให้สินค้านั้นตกเป็นของกรมการค้าภายใน* และให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๕ เครื่องซึ่งตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อที่ยึดไว้ตามมาตรา ๕๒ (๔) ถ้า ขณะยึดไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองและไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึด ให้ตกเป็นของกรมการค้าภายใน* และให้จัดการตามระเบียบที่ อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๖ สินค้าหีบห่อที่ยึดไว้ตามมาตรา ๕๒ (๔) ถ้าเป็นของเสียหายหรือถ้า เก็บรักษาไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินสมควร อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะจัดการขายหรือจำหน่ายสินค้าหีบห่อนั้นก่อนถึงกำหนดตาม มาตรา ๕๕ ก็ได้ ได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนสินค้าหีบห่อนั้น

การขายหรือจำหน่ายสินค้าหีบห่อตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดี กำหนด

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่นายตรวจซึ่งตวงวัดตรวจพบเครื่องซึ่งตวงวัดที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเครื่องซึ่งตวงวัดที่ความเที่ยงของเครื่องผิดเกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นายตรวจซึ่งตวงวัดมีอำนาจทำลายเครื่องหมายคำรับรองและทำเครื่องหมายห้ามใช้เครื่องซึ่งตวงวัดนั้นจนกว่าจะได้มีการแก้ไขให้ถูกต้องและนำไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้คำรับรองใหม่ หรือยึดเครื่องซึ่งตวงวัดนั้นแล้วนำส่งสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา

เครื่องซึ่งตวงวัดที่ยึดไว้ตามวรรคหนึ่ง หรือเครื่องซึ่งตวงวัดที่ไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดให้เครื่องซึ่งตวงวัดนั้นตกเป็นของกรมการค้าภายใน* และให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองมาขอรับเครื่องซึ่งตวงวัดนั้นคืนภายในกำหนด ให้สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาคืนเครื่องซึ่งตวงวัดให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อนำไปแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด แต่ถ้าสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาพิจารณาเห็นว่าเครื่องซึ่งตวงวัดนั้นไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้หรือมีสภาพไม่สมควรจะใช้เป็นเครื่องซึ่งตวงวัดต่อไป ก็ให้ตกเป็นของกรมการค้าภายใน* และให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายตรวจซึ่งตวงวัดตามมาตรา ๕๖ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องของอำนาจความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายตรวจซึ่งตวงวัดต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวนายตรวจซึ่งตวงวัด ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายตรวจซึ่งตวงวัดเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๑ เพื่อประโยชน์ในการจับกุมและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายตรวจซึ่งตวงวัดเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๖

สินค้าหีบห่อ

มาตรา ๖๒ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อที่ผู้บรรจู้ต้อง

(๑) แสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อ

(๒) แสดงปริมาณของสินค้าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด หรือ

(๓) บรรจุน้ำหนักตามปริมาณที่กำหนด

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีผลใช้บังคับนับแต่วันที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๓ การแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตรา ๖๒ หรือที่ผู้บรรจุแสดงไว้ที่หีบห่อต้องแสดงให้ถูกต้องตรงกับปริมาณของสินค้าในหีบห่อ

การแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อโดยคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการแสดงปริมาณที่ถูกต้อง

มาตรา ๖๔ บรรดาสินค้าหีบห่อที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรที่แสดงปริมาณของสินค้าตามมาตราข้างตวงวัดของต่างประเทศ ผู้นำเข้าต้องแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตราข้างตวงวัดตามพระราชบัญญัตินี้ และตามวิธีการและอัตราเปรียบเทียบมาตราข้างตวงวัดของต่างประเทศกับมาตราข้างตวงวัดตามพระราชบัญญัตินี้ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การแสดงปริมาณของสินค้าตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำก่อนรับมอบสินค้าไปจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เว้นแต่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้กระทำภายหลังตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด

หมวด ๗

เครื่องชั่งตวงวัดเพื่อการส่งออก

มาตรา ๖๕ ผู้ผลิตเครื่องชั่งตวงวัดเพื่อการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิตและการส่งออกซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาเครื่องชั่งตวงวัดที่ผลิตเพื่อการส่งออกตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับการยกเว้นการให้คำรับรองตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ แต่ผู้ผลิตจะนำเครื่องชั่งตวงวัดดังกล่าวมาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้คำรับรองก็ได้

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดใช้มาตราข้างตวงวัดอื่นนอกจากที่กำหนดในมาตรา ๙ ในการซื้อขายหรือจำหน่ายสินค้า ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ใดใช้มาตราซึ่งตวงวัด หรือทำการซึ่งตวงวัดในการซื้อขายหรือจำหน่ายสินค้า โดยไม่ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดประกอบธุรกิจตามมาตรา ๑๗ โดยไม่มีหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ หรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๘ หรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ในการประกอบธุรกิจการให้บริการซึ่ง ตวงหรือวัด ถ้าผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๗๒ ในการประกอบธุรกิจการให้บริการซึ่ง ตวงหรือวัด ตามมาตรา ๑๗ ผู้ใดออกหนังสือแสดงผลการซึ่ง ตวงหรือวัดอันเป็นเท็จเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ครอบครองเครื่องซึ่งตวงวัดชนิดติดตั้งอยู่กับที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๗๔ ผู้ใด

(๑) ปลอมแปลงหรือแก้ไขเครื่องหมายคำรับรองหรือหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองของสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา

(๒) นำเครื่องหมายคำรับรองของสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาจากเครื่องซึ่งตวงวัดเครื่องหนึ่งไปใช้กับเครื่องซึ่งตวงวัดอีกเครื่องหนึ่ง หรือ

(๓) ลบเครื่องหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่แสดงว่าเครื่องหมายคำรับรองเดิมใช้ไม่ได้แล้ว

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินสองแสนแปดหมื่นบาท

มาตรา ๗๕ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้เครื่องซึ่งตวงวัดที่มีการให้คำรับรองตาม มาตรา ๓๐ แสดงน้ำหนัก ปริมาตร ปริมาณ หรือหน่วยใด ๆ ผิดไปจากที่ได้รับการตรวจสอบความ เทียบกับแบบมาตราเกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสองหมื่นบาท

มาตรา ๗๖ ผู้ใดโดยรู้ว่าได้มีการกระทำแก่เครื่องซึ่งตวงวัดอันเป็นความผิดตาม มาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕

- (๑) ขายหรือจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อขายหรือจำหน่ายซึ่งเครื่องซึ่งตวงวัดนั้น หรือ
- (๒) ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งเครื่องซึ่งตวงวัดนั้นในกิจการตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๗ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ ผู้ใด นำเครื่องหมายคำรับรองหรือ หนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองของสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาที่รับไปจากพนักงาน เจ้าหน้าที่ไปใช้เพื่อให้การรับรองในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๘ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ ผู้ใด นำเครื่องหมายคำรับรองหรือ หนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองของสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาที่รับไปจากพนักงาน เจ้าหน้าที่ไปใช้กับเครื่องซึ่งตวงวัดที่ตนเองมิได้ผลิตหรือซ่อม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๙ ผู้ใดใช้หรือมีเครื่องซึ่งตวงวัดไว้เพื่อใช้ในกิจการตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง โดยรู้ว่าเป็นเครื่องซึ่งตวงวัดนั้นมีความเที่ยงผิดเกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้ง ปรับ

มาตรา ๘๐ ผู้ใด

(๑) ถอน ทำลาย ทำให้เสียหายซึ่งเครื่องหมายหรือสิ่งอื่นใดที่นายตรวจซึ่งตวงวัด ทำไว้ เพื่อแสดงการยึดหรืออายัดตามมาตรา ๕๒ (๔) หรือ

(๒) ถอน ทำลาย ทำให้เสียหายซึ่งเครื่องหมายห้ามใช้เครื่องซึ่งตวงวัดที่ นายตรวจซึ่งตวงวัดทำไว้ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง เว้นแต่จะกระทำโดยได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๑ ผู้ประกอบธุรกิจในการผลิต นำเข้า ขาย หรือซ่อมเครื่องซึ่งดวงวัด ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๒ ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่นายตรวจซึ่ง ดวงวัดซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๘๓ ผู้บรรจุผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีที่กำหนดตามมาตรา ๖๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ ผู้บรรจุผู้ใดบรรจุสินค้าหีบห่อโดยรู้ว่าปริมาณของสินค้าที่บรรจุใน หีบห่อไม่ถูกต้องตามที่แสดงไว้ซึ่งน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้ใดขายหรือจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อขายหรือจำหน่ายซึ่งสินค้าหีบห่อที่ แสดงปริมาณไว้ โดยรู้ว่าปริมาณของสินค้าที่บรรจุในหีบห่อไม่ถูกต้องตามที่แสดงไว้ซึ่งน่าจะเกิด ความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสอง หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดขายหรือมีไว้เพื่อขายซึ่งสินค้าหีบห่อที่ไม่มีการแสดงปริมาณของ สินค้าตามมาตรา ๖๒ (๑) หรือมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๘๗ ผู้นำเข้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าและอัตรา เปรียบเทียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือเงื่อนไขที่ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายกำหนดตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า พันบาท

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็น นิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิด ของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๘๙ ถ้าเจ้าพนักงานต่อไปเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง สำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้มีอำนาจเปรียบเทียบ ดังนี้

(๑) อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดในกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดในจังหวัดอื่น

เมื่อผู้ต้องหาในชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ดำเนินคดีต่อไป

มาตรา ๙๐ ในกรณีที่นายตรวจซึ่งตวงวัดเป็นผู้จับกุมผู้ต้องหาในความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบ ถ้าผู้ต้องหาหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องร้องขอ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายหรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย แล้วแต่กรณี จะปล่อยผู้ต้องหาชั่วคราวในระหว่างรอการเปรียบเทียบ หรือรอการชำระเงินค่าปรับโดยมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๑ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายแล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ และให้นำมาตรา ๙๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๒ บรรดาฎุกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งที่ออกตามบทกฎหมายที่ให้ยกเลิกตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คงใช้ได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีฎุกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙๓ บรรดาเครื่องซึ่งตวงวัดที่มีการให้คำรับรองแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ มาตราซึ่งตวงวัด พระพุทธศักราช ๒๕๖๖ ให้ถือว่ามีการให้คำรับรองตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดาอาชญาบัตรที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พระพุทธศักราช ๒๔๖๖ ให้ถือเป็นหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๔ ผู้ใดประกอบธุรกิจการให้บริการซึ่งตวงหรือวัดตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๗ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะประกอบธุรกิจดังกล่าวต่อไป ให้แจ้งการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๑๗ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้แจ้งการประกอบธุรกิจแล้วให้ถือว่าผู้นั้นได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตาม พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การประกอบธุรกิจ

(ก) การผลิต	เครื่องชั่ง	ปีละ	๔,๐๐๐	บาท
	เครื่องตวง	ปีละ	๒,๐๐๐	บาท
	เครื่องวัด	ปีละ	๒,๐๐๐	บาท
(ข) การนำเข้า	เครื่องชั่ง	ปีละ	๘,๐๐๐	บาท
	เครื่องตวง	ปีละ	๔,๐๐๐	บาท
	เครื่องวัด	ปีละ	๔,๐๐๐	บาท
(ค) การขาย	เครื่องชั่ง	ปีละ	๑,๐๐๐	บาท
	เครื่องตวง	ปีละ	๕๐๐	บาท
	เครื่องวัด	ปีละ	๕๐๐	บาท
(ง) การซ่อม	เครื่องชั่ง	ปีละ	๑,๐๐๐	บาท
	เครื่องตวง	ปีละ	๕๐๐	บาท
	เครื่องวัด	ปีละ	๕๐๐	บาท
(จ) การให้บริการชั่ง		ปีละ	๑,๐๐๐	บาท
	(ฉ) การให้บริการตวง	ปีละ	๕๐๐	บาท
	(ช) การให้บริการวัด	ปีละ	๕๐๐	บาท

(๒) การตรวจสอบและการให้คำรับรองชั้นแรก

เครื่องชั่ง

(ก) เครื่องชั่ง	แสดงน้ำหนักไม่เกิน ๒๐ กิโลกรัม	เครื่องละ	๒๐๐	บาท
	แสดงน้ำหนักเกิน ๒๐ กิโลกรัม			
	แต่ไม่เกิน ๑๐๐ กิโลกรัม	เครื่องละ	๕๐๐	บาท
	แสดงน้ำหนักเกิน ๑๐๐ กิโลกรัม			
	แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม	เครื่องละ	๑,๐๐๐	บาท
	แสดงน้ำหนักเกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม			
	แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ กิโลกรัม	เครื่องละ	๓,๐๐๐	บาท
	แสดงน้ำหนักเกิน ๑๐,๐๐๐ กิโลกรัม	เครื่องละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(ข) ตูมน้ำหนักและตุ้มถ่วง	น้ำหนักไม่เกิน ๑ กิโลกรัม	ตุ้มละ	๕๐	บาท
	น้ำหนักเกิน ๑ กิโลกรัม			
	แต่ไม่เกิน ๑๐ กิโลกรัม	ตุ้มละ	๑๐๐	บาท
	น้ำหนักเกิน ๑๐ กิโลกรัม	ตุ้มละ	๒๐๐	บาท

เครื่องตวง

แสดงปริมาตรไม่เกิน ๑๐๐ ลิตร	เครื่องละ	๕๐	บาท
แสดงปริมาตรเกิน ๑๐๐ ลิตร			
แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ลิตร	เครื่องละ	๕๐๐	บาท
แสดงปริมาตรเกิน ๑,๐๐๐ ลิตร			
ให้เรียกเก็บ ๑,๐๐๐ ลิตรแรก ๕๐๐ บาท			
๑,๐๐๐ ลิตรต่อไป ๑,๐๐๐ ลิตรละ ๑๐๐ บาท			
เศษของ ๑,๐๐๐ ลิตร ให้คิดเท่ากับ			
๑,๐๐๐ ลิตร แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน			
๑๐,๐๐๐ บาท			

เครื่องวัด

(ก) เครื่องวัดความยาว			
แสดงความยาวไม่เกิน ๑๐ เมตร	เครื่องละ	๕๐	บาท
แสดงความยาวเกิน ๑๐ เมตร	เครื่องละ	๒๐๐	บาท
(ข) เครื่องวัดปริมาตร	เครื่องละ	๕,๐๐๐	บาท
(ค) เครื่องวัดอย่างอื่น	เครื่องละ	๓,๐๐๐	บาท
(๓) การตรวจสอบและการให้คำรับรองชั้นหลัง			ร้อยละห้าสิบของค่าธรรมเนียมตาม
(๒)			
(๔) การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องชั่งตวงวัด			เท่ากับค่าธรรมเนียมตาม (๒)
(๕) การออกหนังสือรายงานผลการตรวจสอบ			
ความเที่ยงของเครื่องชั่งตวงวัด	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๖) ใบอนุญาตให้ผู้ผลิตหรือผู้ซ่อม			
เป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรอง	ปีละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๗) การต่ออายุใบอนุญาต เท่ากับค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต			
(๘) การออกใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐๐	บาท

บัญญัติมาตราซึ่งดวงวัดตามมาตรา ๙

ก. มาตราซึ่งดวงวัดในระบบเมตริก

(๑) หน่วยมูลฐานของความยาวให้เป็นเมตร คือ ความยาวของทางเดินของแสงในสุญญากาศในช่วงเวลา ๑ ใน ๒๙๙,๗๙๒,๔๕๘ ของหนึ่งวินาที ให้จำนวนหน่วยของความยาวเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	เท่ากับ	อัตรา	อักษรย่อ
กิโลเมตร	เท่ากับ	พันเมตร	กม.
เฮกโตเมตร	เท่ากับ	ร้อยเมตร	ชม.
เดคาเมตร	เท่ากับ	สิบเมตร	ดคม.
เมตร	เท่ากับ	หนึ่งเมตร	ม.
เดซิเมตร	เท่ากับ	หนึ่งในสิบของหนึ่งเมตร	ดม.
เซนติเมตร	เท่ากับ	หนึ่งในร้อยของหนึ่งเมตร	ชม.
มิลลิเมตร	เท่ากับ	หนึ่งในพันของหนึ่งเมตร	มม.
ไมโครเมตร	เท่ากับ	หนึ่งในล้านของหนึ่งเมตร	มคม.

(๒) หน่วยของพื้นที่ให้เป็นตารางเมตร คือ พื้นที่ตารางเหลี่ยมมีด้านกว้างยาวด้านละหนึ่งเมตร

ให้จำนวนหน่วยของพื้นที่เป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	เท่ากับ	อัตรา	อักษรย่อ
ตารางกิโลเมตร	เท่ากับ	ล้านตารางเมตร	กม. ^๒
ตารางเฮกโตเมตร	เท่ากับ	หมื่นตารางเมตร	ชม. ^๒
ตารางเดคาเมตร	เท่ากับ	ร้อยตารางเมตร	ดคม. ^๒
ตารางเมตร	เท่ากับ	หนึ่งตารางเมตร	ม. ^๒
ตารางเดซิเมตร	เท่ากับ	หนึ่งในร้อยของหนึ่งตารางเมตร	ดม. ^๒
ตารางเซนติเมตร	เท่ากับ	หนึ่งในหมื่นของหนึ่งตารางเมตร	ชม. ^๒
ตารางมิลลิเมตร	เท่ากับ	หนึ่งในล้านของหนึ่งตารางเมตร	มม. ^๒

(๓) หน่วยของปริมาตรให้เป็นลูกบาศก์เมตร คือ ปริมาตรที่บรรจุอยู่ในลูกบาศก์มีด้านกว้างยาวและสูงด้านละหนึ่งเมตร

ให้จำนวนหน่วยของปริมาตรเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	อัตรา	อักษรย่อ
ลูกบาศก์กิโลเมตร เท่ากับ	พันล้านลูกบาศก์เมตร	กม. ^๓
ลูกบาศก์เฮกโตเมตร เท่ากับ	ล้านลูกบาศก์เมตร	ฮม. ^๓
ลูกบาศก์เดคาเมตร เท่ากับ	พันลูกบาศก์เมตร	ดคม. ^๓
ลูกบาศก์เมตร เท่ากับ	หนึ่งลูกบาศก์เมตร	ม. ^๓
ลูกบาศก์เดซีเมตร เท่ากับ	หนึ่งในพันของหนึ่งลูกบาศก์เมตร	ดม. ^๓
ลูกบาศก์เซนติเมตร เท่ากับ	หนึ่งในล้านของหนึ่งลูกบาศก์เมตร	ซม. ^๓
ลูกบาศก์มิลลิเมตร เท่ากับ	หนึ่งในพันล้านของหนึ่งลูกบาศก์เมตร	มม. ^๓

(๔) หน่วยของความจุให้เป็นลิตร คือ ปริมาตรของน้ำบริสุทธิ์หนักหนึ่งกิโลกรัม ณ อุณหภูมิ ๔ องศาเซลเซียส เมื่อความกดบรรยากาศปกติ ให้จำนวนหน่วยของความจุเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	อัตรา	อักษรย่อ
กิโลลิตร เท่ากับ	พันลิตร	กล.
เฮกโตลิตร เท่ากับ	ร้อยลิตร	ฮล.
เดคาลิตร เท่ากับ	สิบลิตร	ดคล.
ลิตร เท่ากับ	หนึ่งลิตร	ล.
เดซิลิตร เท่ากับ	หนึ่งในสิบของหนึ่งลิตร	ดล.
เซนติลิตร เท่ากับ	หนึ่งในร้อยของหนึ่งลิตร	ซล.
มิลลิลิตร เท่ากับ	หนึ่งในพันของหนึ่งลิตร	มล.

เพื่อประโยชน์ในการแสดงปริมาตรให้ถือว่าหนึ่งลิตรเท่ากับหนึ่งลูกบาศก์เดซีเมตร

(๕) หน่วยมูลฐานของมวลสารให้เป็นกิโลกรัม คือ มวลสารซึ่งเท่ากับมวลสารแบบประณระหว่างประเทศของกิโลกรัม ให้จำนวนหน่วยของมวลสารเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	อัตรา	อักษรย่อ
เมตริกตัน เท่ากับ	พันกิโลกรัม	ต.
เมตริกควินตัน เท่ากับ	ร้อยกิโลกรัม	ควต.
กิโลกรัม เท่ากับ	หนึ่งกิโลกรัม	กก.
เฮกโตกรัม เท่ากับ	หนึ่งในสิบของหนึ่งกิโลกรัม	ฮก.
เดคากรัม เท่ากับ	หนึ่งในร้อยของหนึ่งกิโลกรัม	ดคก.
กรัม เท่ากับ	หนึ่งในพันของหนึ่งกิโลกรัม	ก.
เดซิกรัม เท่ากับ	หนึ่งในหมื่นของหนึ่งกิโลกรัม	ดก.

เซนติกรัม	เท่ากับ	หนึ่งในแสนของหนึ่งกิโลกรัม	ชก.
มิลลิกรัม	เท่ากับ	หนึ่งในล้านของหนึ่งกิโลกรัม	มก.
ไมโครกรัม	เท่ากับ	หนึ่งในพันล้านของหนึ่งกิโลกรัม	มคก.

เพื่อประโยชน์ในการแสดงน้ำหนัก ให้ถือว่าจำนวนหน่วยของมวลสารแห่งสิ่งใดเป็นจำนวนหน่วยของน้ำหนักแห่งสิ่งนั้น

(๖) หน่วยมูลฐานของเวลาให้เป็นวินาที คือ ระยะเวลาเท่ากับ

๙,๑๙๒,๖๓๑,๗๗๐ คาบของการแผ่รังสีที่สมนัยกับการเปลี่ยนระดับไฮเปอร์ไฟน์สองระดับของอะตอมซีเซียม-๑๓๓ ในสถานะพื้นฐาน

(๗) หน่วยมูลฐานของกระแสไฟฟ้าให้เป็นแอมแปร์ คือ ปริมาณของกระแสไฟฟ้า ซึ่งถ้ารักษาให้คงที่อยู่ที่ในตัวนำสองเส้นที่มีความยาวอนันต์ มีพื้นที่ภาคตัดขวางกลมเล็กมากจนไม่จำเป็นต้องคำนึงถึง และวางอยู่คู่ขนานห่างกันหนึ่งเมตรในสุญญากาศแล้ว จะทำให้เกิดแรงระหว่างตัวนำทั้งสองเท่ากับ ๒×๑๐^{-๗} นิวตัน ต่อความยาวหนึ่งเมตร

(๘) หน่วยมูลฐานของอุณหภูมิทางเทอร์โมไดนามิกส์ให้เป็นเคลวิน ซึ่งเท่ากับ ๑ ใน ๒๗๓.๑๖ ของอุณหภูมิทางเทอร์โมไดนามิกส์ของจุดสามสถานะของน้ำ หน่วยเคลวินให้ใช้สำหรับแสดงช่วงอุณหภูมิ หรือความแตกต่างของอุณหภูมิด้วย

ในกิจการทั้งปวง ให้ใช้หน่วยอุณหภูมิเป็นองศาเซลเซียสได้
อุณหภูมิเป็นองศาเซลเซียสเท่ากับอุณหภูมิทางเทอร์โมไดนามิกส์ลบด้วย

๒๗๓.๑๕

(๙) หน่วยมูลฐานของปริมาณสารให้เป็นโมล คือ ปริมาณสารของระบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบมูลฐาน ซึ่งมีจำนวนเท่ากับจำนวนอะตอมใน ๐.๐๑๒ กิโลกรัม ของคาร์บอน-๑๒ เมื่อใช้โมลต่องค์ประกอบมูลฐาน ซึ่งอาจจะเป็นอะตอมโมเลกุล ไอออน อิเล็กตรอน อนุภาคอื่น ๆ หรือกลุ่มของอนุภาคตามที่กำหนด

(๑๐) หน่วยมูลฐานของความเข้มแห่งการส่องสว่างให้เป็นแคนเดลา คือ ความเข้มแห่งการส่องสว่าง ในทิศทางที่กำหนดให้ของแหล่งกำเนิด ซึ่งแผ่รังสีเอกรงค์ด้วยความถี่ ๕๕๐×๑๐^{๑๒} เฮิร์ตซ์ และมีความเข้มแผ่รังสีในทิศทางนั้นเท่ากับ ๑ ใน ๖๘๓ วัตต์ ต่อสเตอเรเดียน

ข. มาตราชั่งตวงวัดในระบบประเพณีที่เทียบเข้าหาระบบเมตริก

(๑) หน่วยของความยาว

ชื่อ	ให้เท่ากับ	อัตรา	อักษรย่อ
เส้น	ให้เท่ากับ	สี่สิบเมตร	ส.
วา	ให้เท่ากับ	สองเมตร	ว.
ศอก	ให้เท่ากับ	หนึ่งในสองของหนึ่งเมตร	ศ.
คืบ	ให้เท่ากับ	หนึ่งในสี่ของหนึ่งเมตร	ค.

(๒) หน่วยของพื้นที่

ชื่อ	ให้เท่ากับ	อัตรา	อักษรย่อ
ไร่	ให้เท่ากับ	พันกร้อยตารางเมตร	ร.
งาน	ให้เท่ากับ	สี่ร้อยตารางเมตร	ง.
ตารางวา	ให้เท่ากับ	สี่ตารางเมตร	ว ^๒

(๓) หน่วยของความจุ

ชื่อ	ให้เท่ากับ	อัตรา	อักษรย่อ
เกวียนหลวง	ให้เท่ากับ	สองพันลิตร	กว.
บันหลวง	ให้เท่ากับ	พันลิตร	บ.
สัดหลวง	ให้เท่ากับ	ยี่สิบลิตร	ส.
ทะนานหลวง	ให้เท่ากับ	หนึ่งลิตร	ท.

(๔) หน่วยของน้ำหนัก

ชื่อ	ให้เท่ากับ	อัตรา	อักษรย่อ
หาบหลวง	ให้เท่ากับ	หกสิบกิโลกรัม	ห.
ซั่งหลวง	ให้เท่ากับ	หกร้อยกรัม	ซ.
กระวัดหลวง	ให้เท่ากับ	หนึ่งเมตริกกระวัดหรือยี่สิบเซนติกรัม	กร.
กระวัดหลวง	ให้ใช้สำหรับอันณุมณีเท่านั้น		

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติมาตราซึ่ง
ดวงวัด พระพุทธศักราช ๒๕๖๖ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว แม้ว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง แต่
บทบัญญัติบางประการยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย
มาตราซึ่งดวงวัดเสียใหม่ เพื่อลดมาตรการควบคุมของรัฐมาเป็นการกำกับดูแลให้ปฏิบัติตาม
กฎเกณฑ์ที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมและให้เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับเครื่อง
ซึ่งดวงวัดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตเครื่องซึ่งดวงวัดเพื่อการ
ส่งออกป้อนอกราชอาณาจักร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ดวงใจ/แก้ไข

๖ ธ.ค. ๕๕

A+B(C)

ปจรรย์/นิลวรรณ จัดทำ

๑๖ พ.ค. ๕๖

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้
เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๕^๒

มาตรา ๘๙ ในพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ.๒๕๕๒ ให้แก้ไขคำว่า
“กรมทะเบียนการค้า” เป็น “กรมการค้าภายใน” และคำว่า “อธิบดีกรมทะเบียนการค้า” เป็น
“อธิบดีกรมการค้าภายใน”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้
มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้
บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วน
ราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ
อำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ
และพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอน
ส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมาย
โอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตาม
กฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการ
เปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับ

^๒ รก.๒๕๕๕/๑๐๒๓/๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

การโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(๒๙)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๕/๒๕๔๘ วันที่ ๒๑ มิ.ย. ๒๕๔๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๗๙๔๘

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... รวม ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน
เพื่อให้การถ่ายโอนภารกิจการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัด และภารกิจในการรับจดทะเบียนพาณิชย์สามารถ
ดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรด
นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน หากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรด
นำเสนอมติสภาพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พันตำรวจโท

ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

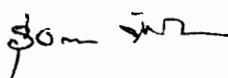
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ - ๖

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

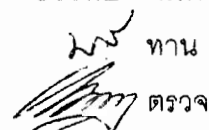

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

ประทีป พิมพ์

ทาน
ตรวจ

(๓๐)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อปรับปรุงนิยาม
คำว่า “นายตรวจซึ่งตวงวัด” โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจ
ซึ่งตวงวัดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

เหตุผล

โดยที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งตวงวัดให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งตวงวัดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้ง
พนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งตวงวัดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
มาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งตวงวัด
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายตรวจซึ่งตวงวัด” ในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“นายตรวจซึ่งตวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานส่วน
ท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ กับร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p style="text-align: center;">..... ....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรา ซึ่งดวงวัด</p> <p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒	ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p> ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>“นายตรวจซึ่งดวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p> ฯลฯ ฯลฯ</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p> “นายตรวจซึ่งดวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p> นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๓๓๕๓ / ๒๕๕๘

(ลำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์

๓. นายไชยวัฒน์ ติณรัตน์

๕. นายทวี สุระบาล

๗. นายธนิตพล ไชยนันทน์

๙. นายปภังกร สุขุมกุล

๑๑. นายปราโมทย์ วีระพันธ์

๑๓. นายพงษ์พิช รุ่งเป้า

๑๕. นายพศ อติเรกสาร

๑๗. นายมานะ กงวุฒิปัญญา

๑๙. นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร

๒๑. นายวัชรินทร์ ฤกษ์เกษมธนาวัฒน์

๒๓. นายวิทยา ทรงคำ

๒๕. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ

๒๗. นายสุภชัย ศรีหาล้า

๒๙. นายสาริต ปิติเดชะ

๓๑. นายสุชาติ ไลยน้ำเงิน

๓๓. นายอมรเทพ สมหมาย

๓๕. นายเอี่ยม ทองใจสด

๒. นายเฉลิมชาติ การุญ

๔. นายทรงกลด อุบลสิงห์

๖. นายทองดี มนิสสาร

๘. นายธรรมา ปิติเดชะ

๑๐. นายประมวล เอมเปีย

๑๒. นายปิ่นรัตน์ จิตต์ธรรม

๑๔. นายพรชัย จุลานุกะ

๑๖. นายไพจิตร ศรีวรรณ

๑๘. นางมาลินี อินฉัตร

๒๐. นายราชศักดิ์ คล้ายคลัง

๒๒. นางสาวราภรณ์ พิริยะอารยะกุล

๒๔. นายวิรัตน์ กัลยาศิริ

๒๖. นายสุภชัย โพธิ์สุ

๒๘. นายสมศักดิ์ พันไพศาล

๓๐. นายสิน กุมภะ

๓๒. นางสาวสุภัทรา วิมลสมบัติ

๓๔. นางสาวอรุณี ชำนาญยา

(๓๗)

- ๒ -

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สิ้น กุมภะ

(นายสิ้น กุมภะ)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

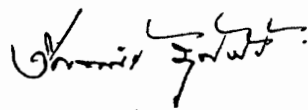
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๑๒๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๑๒๗

สำเนาถูกต้อง

(นายวีระพันธ์ มุขสมบัติ)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นางสาวจงรัก เทียนศรี / ร่าง

นางสาวศศิธร ไลวรรณ / พิมพ์

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางสาวจงรัก เทียนศรี

นางทรงสุวรรณ ธาธาทรัพย์

ครั้งที่ ๒ ว่าที่ ร.ต.อ.อาทิตย์ สุขะนันท์

ครั้งที่ ๓ คณะทำงานฯ สำนักกรรมการ ๑

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายสิน กุมภะ	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายปกิต พัฒนกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายไพจิต ศรีวรขาน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายเอี่ยม ทองใจสด	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายสุภชัย โพธิ์สุ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๖) นางสาววราภรณ์ พิริยะอารยะกุล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นายวิทยา ทรงคำ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๘) นายสุภชัย ศรีหล้า	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้งนางสาวจรงค์ เทียนศรี วิทยากร ๕ กลุ่มงานบริการ เอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วย เลขานุการในคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๕

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

(๑) นายเทพิญญา โศทรนนท์	นักวิชาการซึ่งดวงวัด ๘ ว.
(๒) นายวุฒิชัย หล้าส่องสี	นิติกร ๗ ว.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

นางสาวนลินี จันสว่าง	นักพัฒนาระบบราชการ ๘ ว.

(๓๙)

(๒)

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ แก้ไข บทนิยามคำว่า “นายตรวจชั่งตวงวัด” ไม่มีการแก้ไข

๖. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมด้วยรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายสุภชัย โปธิ์สุ)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อปรับปรุงนิยาม
คำว่า “นายตรวจซึ่งตวงวัด” โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจ
ซึ่งตวงวัดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

เหตุผล

โดยที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งตวงวัดให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งตวงวัดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้ง
พนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจซึ่งตวงวัดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๕๑)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
มาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด” ในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“นายตรวจซึ่งดวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานส่วน
ท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้
ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้”

.....
.....

ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 16 / 2548
วันที่..... 17 / ๑๑ / ๔๘
เวลา..... 15:๐๐ น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๓๐๐

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 รับที่..... 1๖ / ๒๕๔๘ .....
 วันที่..... 17 / ๑๑ / ๔๘ .....
 เวลา..... 15:15 ..... น.
 สำนักการประชุม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสุชาติ ตันเจริญ)

รองประธานประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง รักษาราชการแทน
 ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔-๒๐๙๕

๐ ๒๒๔๔ ๒๐๙๖

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่..... 513 / ๒๕๔๘ .....

วันที่..... 17 / ๑๑ / ๔๘ ..... เวลา 15:1๐ น.

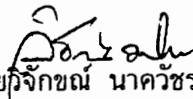
ส่ง..... พง..... ดำเนินการ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่
๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการ
พิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘

(นายวิชาญชัย นาควิริยะ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๔๕)

๒
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อปรับปรุงนิยาม
คำว่า “นายตรวจซึ่งดวงวัด” โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจ
ซึ่งดวงวัดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

เหตุผล

โดยที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจในการเป็นนายตรวจซึ่งดวงวัดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมควรแก้ไข
เพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นนายตรวจ
ซึ่งดวงวัดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๔๖)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
มาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
-
.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งตวงวัด
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตราซึ่งตวงวัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....” -

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

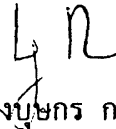
มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายตรวจซั้งตวงวัด” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซั้งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“นายตรวจซั้งตวงวัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้”

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร กสิกร)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร